Jaargang 108. Dingsdag, 3 April 1849. No. 27

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags *en* Vrijdags. *De abonnements-prijs voor den jaargang* 1849 *is f* 8—32, *en franco per post f* 9—68 *per kwartaal f* 2—08 *en per post f* 2—40½.

Wordt geadverteerd, dat tot het afgeven der ATTESTATIEN DE VITA, ter bekoming zoowel van BURGERLIJKE en KERKELIJKE, als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten April 1849 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad zal worden gevaceerd, des voormiddags van 10 tot 1 uur, op de volgende dagen, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE, benevens MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op DONDERDAG en VRIJDAG, den 5den en 6den April 1849.

2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG, den 7den April 1849.

De VERGADERINGEN van de **COMMISSIE** van **ONDERWIJS**, tegen de PAASCHWEEK aangekondigd, zijn eene WEEK **UITGESTELD**, en zullen nu gehouden worden op **WOENSDAG**, den **18den** APRIL tot het AFNEMEN der RANGEXAMENS, en op **ZATURDAG**, den **21sten** APRIL tot het AFNEMEN van het VERGELIJKEND EXAMEN voor de PROVINCIALE BEURSEN, in het CONCERTHUIS, beide des morgens precies te 8 uur te beginnen.

TH. VAN SWINDEREN,
Secretaris.

ITALIE.

— Men meldt uit Rome van den 17den Maart, dat de Nationale Vergadering der Romeinsche Republiek zich zelve ontbonden heeft, en het gezag geheel heeft overgegeven aan een driemanschap.

— De te Rome overleden kardinaal *Mezzofanti* was de grootste taalkenner zijner eeuw. Hij sprak — [naar men zegt] — alle talen van Europa en zelfs hare tongvallen, en kende alle Oostersche en Indische talen.

— Volgens berigten uit Napels, heeft de ontbinding van de Kamer gisting in de provinciën veroorzaakt. Zelfs de gematigden keuren het in den Koning af, dat hij hardnekkig blijft in het behoud van een ministerie, hetwelk genoegzaam blijkt impopulair te zijn. De worstelstrijd op Sicilië schijnt zeer hevig te zullen zijn.

Begin en tevens beslissing van den oorlog in Opper-Italië.

Ten gevolge van eenen hevigen strijd bij Novara, waar evenwel de Piëmontezen met uitstekenden moed gevochten hebben, is *Radetzky* in eens weder in Piëmont meester geworden. — De ongelukkige *Karel Albert* is gevlugt, na ten voordeele van den hertog *van Savoye* afstand te hebben gedaan van den troon, en bevindt zich thans waarschijnlijk reeds op Fransch grondgebied.

Een paar telegrafische dépêches, den 28sten Maart door het Fransche ministerie aan de Nationale Vergadering bekend gemaakt, bragten er de eerste tijding van. Deze dépêches luidden aldus:

I. LYON, 27 Maart, 9 uur des morgens.

TURIN, 25 Maart.

„*De gezant van Frankrijk aan den minister van buitenlandsche zaken.*

„Het Piëmonteesch leger is in de gebergten naar Biella en Borgo-Menero teruggeslagen. — De Oostenrijkers bezetteden Novara, Vercelli en Trino. — Het schijnt zeker, dat de Koning de kroon heeft afgestaan en vervolgens de vlugt heeft genomen. — De hertog *van Savoye* heeft nog niet naar Turin geschreven. — De Regering heeft den heer *Abercromby* en mij verzocht, eenen wapenstilstand te vragen, om Turin te dekken. — Wij hebben ons ter harer beschikking gesteld en zullen vertrekken zoodra zij het verlangt. — Turin is rustig, en alles is geschikt om de orde in deze hoofdstad te handhaven."

II. TOULON, 28 Maart, 5 uur des morgens.

NIZZA, 27 Maart.

„*De consul van Frankrijk aan den minister van buitenl. zaken.*

„*Karel Albert*, na ten voordeele des hertogs *van Savoije* de kroon te hebben afgestaan, is den 25sten te 11 uur 's morgens Nizza doorgereden, zich naar Frankrijk begevende. — Het Piëmontesche leger is te Novara geslagen; maar het heeft zijne eer behouden."

De minister *Odilon Barrot* zeide, nadat hij de genoemde stukken had afgelezen, het volgende:

„*Mijne Heeren! Hoe spoedig deze beslissing zij, ze was niet onvoorzien; en hoewel de Piëmontesche Regering bij deze gelegenheid de raadgevingen van Frankrijk heeft miskend, hebben wij evenwel vast besloten, Piëmont's onschendbaarheid te handhaven, zoo als de belangen en de waardigheid van Frankrijk het vereischen.*"

[De Italianen zijn door de Oostenrijkers geheel om den tuin geleid en overvallen. De maarschalk *Radetzky* heeft slechts met het eerste en het tweede zijner legercorpsen (onder de bevelen van de generaals *Wratislaw* en *d'Aspré*) dit beslissende voordeel behaald; — hij heeft, na den overtogt van de Ticino, eerst de divisie der Lombardijers, onder *Ramorino*, en naderhand de divisie van *Durando*, benevens de reserve verslagen en verstrooid. Deze troepen hebben genoegzaam geenen tegenstand geboden, en van dezelve moeten twee geheele brigaden (die van *Cuneo* en *Regina*) al dadelijk de vlugt hebben genomen.

Daardoor was de magt der Piëmontezen terstond verdeeld en gebroken. De generaal *Chrzanowsky* heeft, met de drie overige divisiën, stand willen houden; doch is in het gevecht, 't welk den 24sten op de hoogten van Novare is geleverd, verslagen en genoodzaakt geworden naar het gebergte te wijken, vanwaar hem geene andere schuilplaats overblijft, dan het Zwitsersche grondgebied.

De armee van *Karel Albert* bestond uit Lombardische emigranten, Piëmontezen en Savoijaards. De eersten vlugtten al spoedig; de Piëmontezen vochten goed en de Savoijaards dapper. De laatsten hebben dan ook veel geleden. — De Savoijaards zijn Franschen van hart en taal. Hadden de Italianen zóó gestreden, dan had Piëmont gejuicht over eene zegepraal, in plaats van nu eene nederlaag te betreuren. De strijdmagt van *Radetzky* toch schijnt minder talrijk te zijn geweest, dan die van *Karel Albert*. Maar zijn generaal *Chrzanowsky*, al had hij het best doordachte operatie-plan gemaakt en gevolgd, — wat kon hij uitrigten als de soldaten het hazepad kiezen?

De overwinning van *Radetzky* zal voor de rust van Europa — naar alle waarschijnlijkheid — geene nadeelige gevolgen hebben. Althans men mag hopen, dat de zegepralende veldheer voor de vereenigde vriendschappelijke tusschenkomst van Engeland en Frankrijk zal wijken, en Oostenrijk geene aanspraak op Sardinië zal maken. — Evenwel kan men thans met grond vooruit zien den aanstaanden val 1) der Romeinsche, 2) der Toskaansche Republieken, 3) van Venetië en 4) van Sicilië.

„O Italië! Italië! — roept zeker schrijver bitter uit — wat is er van uwe zonen geworden? Zij staan op voor eene heilige zaak, voor de Nationale onafhankelijkheid, maar zij weten er niet voor te sterven! De Savoyaards alleen hebben dapper den aanval van *Radetzky* wederstaan, maar de Lombardijers, die de eer vroegen van in de voorhoede te strijden, vlugtten op 't eerste geweerschot!"

…meen dacht men den 28sten, te Parijs, dat de maarschalk *Radetzky* zijnen zegevierenden togt naar Turin niet zal hebben voortgezet. Ook bestond er, na den troons-afstand van *Karel Albert*, voor *Radetzky* geene reden meer, om zich naar Turin te begeven.]

— Van de Italiaansche grenzen wordt van den 28sten Maart geschreven, dat, volgens de jongste berigten uit Magadino (bij het Lago maggiore), de oorlog met Piëmont zoo goed als geëindigd en een wapenstilstand van 10 dagen gesloten is, gedurende welke over de preliminairen tot den vrede zal onderhandeld worden.

(De laatste berigten over *Italië*, — zie onder *Parijs van den 30sten.*)

DENEMARKEN.

Stand der Deensch-Duitsche kwestie.

[*Bijzonder berigt.* — Men meldt uit Koppenhage, van den 29sten Maart, dat, nadat daags te voren aldaar het berigt was ontvangen, dat de Duitschers op den Düppelberg stonden, de staatsraad eene zitting hield, waarin besloten werd, dat de minister van oorlog zich ten spoedigste naar het leger op Alsen zoude begeven, om de krijgsoperatiën te leiden. De minister was daarop oogenblikkelijk op reis gegaan.

Men verwachtte er dien dag (den 29sten) de bekendmaking nopens de *Blokkade der Duitsche havens.*

Eene proclamatie van den minister van oorlog, d.d. 27sten Maart, aan de *Sleeswijksche soldaten*, belooft hun allen, zoo zij „de rangen der oproerlingen" verlaten, amnestie en ontslag uit de dienst.

De Koning moet, den 24sten, op Alsen hebben gezegd: „dat, bijaldien op den 3den April geen voldoend antwoord uit Londen zal gekomen zijn, *geene minuut langer zal worden gedraald met het binnenrukken in Sleeswijk.*

(Uit deze berigten, vergeleken met hetgeen wij dienaangaande, verder, onder Berlijn, hebben medegedeeld, blijkt alzoo 1) dat inderdaad *tot den 3den April* de wapenstilstand is verlangd, — en 2) dat na den 3den April de oorlog zeer waarschijnlijk weder zal aanvangen. De toebereidselen daartoe worden dan ook van beide kanten met kracht gemaakt.)]

DUITSCHLAND.

WEENEN, 25 Maart.

De inneming van Hermanstadt door de opstandelingen wordt bevestigd. Terwijl *Puchner* zegevierend tegen de Szeklers was vooruitgedrongen, had *Bem* zijne magt bijeengetrokken, en met 12,000 man het door 3,000 man Russische troepen bezette Hermanstadt aangegrepen. De laatsten boden hevigen tegenstand, maar trokken na een gevecht van verscheidene uren uit Hermanstadt, gevolgd door talrijke scharen vlugtende inwoners. *Bem* rukte daarop in de stad, *liet ze door zijne troepen plunderen* en verliet haar weder na eenige uren.

BERLIJN, 27 Maart.

In de zitting der Tweede Kamer van heden heeft de minister *von Arnim* aangekondigd, „*dat men het eens is geworden over de grondslagen, waarop een met* Denemarken *te sluiten vrede zoude moeten berusten*, — maar dat men nog over eenige punten van ondergeschikt belang in onderhandeling is, en dat men steeds de hoop koestert, dat, in weerwil van het opzeggen van den wapenstilstand, de vredes-preliminairen zullen kunnen worden tot stand gebragt."

Van den 28sten. De officiële *Staats-Anzeiger* bevestigt het gisteren medegedeelde berigt der verlenging van den Deenschen wapenstilstand tot den 3den April.

[Te Koppenhage is ook officiëel het verlengen van den wapenstilstand tot den 3den April aangekondigd.]

Van den 30sten. In de heden gehouden vergadering der stedelijke afgevaardigden is aan den heer *Heinrich von Gagern*, met algemeene stemmen het honoraire burgerschap toegekend geworden, als erkenning zijner pogingen voor de heilige zaak des Duitschen vaderlands. — Ook namen zij een adres aan tot den Koning, waarin zij hem gelukwenschen met zijne verkiezing tot Keizer, en de hoop wordt te kennen gegeven, dat Z. M. de Keizerlijke waardigheid mogt aannemen. Daardoor alleen zou de eenheid van Duitschland tot stand komen.

— Het Russische ministerie heeft aan al zijne vertegenwoordigers buiten 's lands eene circulaire-depêche toegezonden, waaruit overtuigend blijkt (hetgeen de ministeriële Oostenrijksche bladen hebben willen tegenspreken), dat het Oostenrijksche militaire gezag inderdaad den intogt der Russen in Zevenbergen gewenscht en veroorzaakt heeft.

FRANKFORT, 27 Maart.

Nadat in de zitting van het Parlement van heden ochtend de tweede lezing van het ontwerp der constitutie, met uitzondering van de afdeelingen, waarin over het Rijks-opperhoofd en den Rijks-raad wordt gehandeld, was ten einde gebragt, is de tweede lezing van het gedeelte der constitutie, hetwelk het Rijks-opperhoofd ten onderwerp heeft, voor de zitting van heden namiddag aan de orde gesteld. — De uitslag der stemming, omtrent deze zoo gewigtige aangelegenheid, werd met de uiterste spanning te gemoet gezien, te meer, dewijl de commissie op nieuw de erfelijkheid van het Keizerschap had voorgesteld. Des avonds te half zeven heeft de stemming over deze § der constitutie werkelijk plaats gehad, en is het eerste gedeelte derzelve, strekkende, „om de waardigheid van het Rijks-opperhoofd aan *een' der regerende Duitsche Vorsten* op te dragen," met 379 tegen 255 stemmen, *aangenomen.* — Het tweede gedeelte, waarbij de *erfelijkheid* van het Rijks-opperhoofd en de titel van *Keizer* wordt voorgedragen, is daarop eveneens *aangenomen* met 267 tegen 263 stemmen.

[Het schijnt, dat deze uitslag der stemming, — welke geheel in strijd is met het besluit der Vergadering, omtrent het bekende voorstel van den afgevaardigde *Welcker*, — hoofdzakelijk moet worden toegeschreven aan den hoogst ongunstigen indruk, dien de nieuwe Oostenrijksche wet op de drukpers heeft gemaakt, en waarbij deze vrijheid als met voeten wordt getreden, en met de Duitsche grondregten als het ware de spot wordt gedreven.]

De Koning van Pruissen benoemd tot Keizer der Duitschers.

Van den 28sten. De zitting der Duitsche Rijksvergadering in de Paulskerk te Frankfort, heden gehouden, wordt des morgens te 12¼ uur geopend. De galerijen zijn met eene overgroote menigte bezet. De president maakt tegen het einde der zitting bekend, „dat er zal worden overgegaan tot de keus des Keizers." Ieder lid, wiens naam wordt opgeroepen, heeft den naam van een' Duitschen Vorst te noemen, dien hij tot Keizer kiest.

Secretaris *Maltzahn* beklimt de tribune. De stemming geschiedt onder de grootste spanning van het Huis, en onder de naauwkeurigste contrôle van bijna alle leden. Het gewone antwoord van hen, die niet voor den Koning van Pruissen stemden, was: „ik stem niet," of: „ik behoud mijne stem." — Enkelen der linkerzijde riepen: „ik kies geen' Vorst." — Graaf *Deym* zeide: „ik ontving geen mandaat tot de keus eens Keizers," — en de heer *Sepp*: „ik kies geen' tegen-Keizer, — terwijl vorst *Waldburg-Zeil* verklaart: „ik ben geen Keur-Vorst!" (waarover men hartelijk lachte). — Het getal stemmenden was 538.

290 stemmen vereenigden zich op den Koning van Pruissen, *Frederik Willem IV* (248 onthielden zich van de stemming.)

De Duitsche Rijks-Vergadering heeft alzoo, in hare 169ste openbare zitting, op Woensdag, den 28sten Maart 1849, *des namiddags te 3½ uur, op grond der door haar vervaardigde Constitutie, de daarin bepaalde Keizers-waardigheid opgedragen aan Koning* FREDERIK WILLEM IV, *van Pruissen.*

De president *Simson* sprak nu als volgt: „Ik deel u, mijne heeren, thans den uitslag der stemming mede. De 290 uitgebragte stemmen hebben zich op den Koning van Pruissen, *Frederik Willem IV*, vereenigd; 248 leden hebben zich van de stemming onthouden. Moge de Duitsche Vorst, die herhaaldelijk en opentlijk de onvergetelijke woorden heeft gesproken, „dat de warme polsslag voor de Duitsche zaak zijn kostbaar moederlijk erfdeel was," thans toonen te zijn de beschermer en de schutsheer der vrijheid, eenheid en grootheid van ons vaderland, nadat eene Vergadering, uit het volk voortgesproten, gelijk nimmer eene op den Duitschen bodem bestond, hem aan Duitschlands hoofd heeft geroepen. Maar bij ons edel Duitsch volk moge, wanneer het op het jaar 1848 en zijne uitkomsten terug ziet, de kernspreuk gelden van den dichter, wiens wieg voor eene eeuw in deze oude kroonstad stond. God zij met Duitschland en zijn nieuw gekozen Keizer!"

[Op het oogenblik dier afkondiging hoort men het gelui van al de klokken der stad en de Vergadering, opstaande, heft een' driewerf herhaalden jubelkreet aan, waaraan het publiek op de galerijen krachtig deel neemt. — Het was een plegtig oogenblik, onvergetelijk voor ieder, die het bijwoonde. Vreugde heerscht door geheel Frankfort. Uit vele huizen waait de driekleurige vlag.]

Van den 29sten. De heden middag benoemde commissie van 32 personen [vertegenwoordigende *alle* Duitsche staten] om den Koning van Pruissen zijne benoeming tot Duitsch Keizer te gaan berigten, gaat Vrijdag morgen te 7 uur op reis om den 4den April te Berlijn aan te komen. — Onder dezelve bevindt zich ook de Limburger afgevaardigde, *van Scherpenzeel Heusch.*

[De gevoelens, of de Koning van Pruissen zijne nieuwe waardigheid zal aannemen, verschillen. Velen twijfelen nog of hij het zal aannemen, en meenen in allen gevalle, dat hij de aanneming van de uitdrukkelijke toestemming van *alle* Duitsche vorsten afhankelijk zal maken. — Gewis zoude er in dit geval weinig kans op de aanneming bestaan. — Naar men uit eene geloofwaardige bron verneemt, houden de Oostenrijksche afgevaardigden het er voor, dat de zaken nog geenszins tot een uiterste genaderd zijn.]

— De verkiezing van den Koning van Pruissen tot Keizer van Duitschland heeft reeds een gewigtig resultaat opgeleverd. In de zitting der nationale vergadering van heden heeft de president te kennen gegeven, dat, bij den Aartshertog Rijksvoogd ontboden, deze hem zijn voornemen had medegedeeld „OM ZIJNE WAARDIGHEID ALS RIJKSVOOGD VAN DUITSCHLAND TEN SPOEDIGSTE NEDER TE LEGGEN." — Noch zijne tegenwerpingen, nog die van het ministerie waren in staat geweest, den Aartshertog van gedachte te doen veranderen.

— Heden is het een jaar geleden, dat de republikeinen hier een' optogt met fakkellicht hielden ter eere van *Hecker* en *Strüve*, en zwoeren „met hen voor de vrijheid te zullen sterven." — *Hecker* bevindt zich thans voortvlugtig in Amerika; *Strüve* wordt in regten vervolgd, — en de Koning van Pruissen is Keizer van Duitschland!

Van den 30sten. De rijksbestuurder wil onderscheidene zijner ministers niet eens ontvangen, en is overigens zeer verbolgen over de door hen aangenomen houding.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 29 Maart.

Laatstl. Zondag ochtend heeft de wel-eerw. heer ds. *Gehle*, in de Hollandsche kerk aldaar, eene zeer indrukwekkende en schoone predikatie gehouden, bij gelegenheid van den plotselingen en algemeen betreurden dood van Z. Nederl. M. Koning *Willem II.* De kerk was geheel zwart behangen en het meerendeel der gemeente droeg rouwgewaad. — „Het baarde echter veel opzien," — zegt de *Globe*, — „dat noch de Nederl. gezant, noch eenig lid van de Nederl. legatie of consulaat, de plegtigheid bijwoonde."

Van den 30sten. Gisteren avond is het schoone *Olympic Theatre* tot den grond toe afgebrand. Omstreeks 5 uur zag men eensklaps zware rookkolommen uit het gebouw oprijzen en voor dat de brandspuiten goed in werking waren, had de vlam zoodanig de overhand bekomen, dat aan geen blusschen te denken viel en men alleen voor het behoud der naburige huizen moest zorgen; dit gelukte echter slechts ten deele, dewijl nog het huis van een bakker en het logement *The King of Prussia* eene prooi werden van het vernielende element; verscheiden andere gebouwen hebben in meerdere of mindere mate schade geleden. Het ongeluk wordt toegeschreven aan onvoorzigtigheid bij het aanleggen van nieuwe gaspijpen achter het tooneel.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Maart.

Dikwijls heeft het *Journal des Débats* bitteren spot gedreven met de staatkundige mannen, die na den 24sten Februarij als paddestoelen verrezen, en aangetoond, hoe die als verdwenen in de schaduw der theoretische en practische bewindslieden, wier roem niet van gisteren dagteekende en onbetwist was in Europa. In den beginne scheen velen die spot verdacht, terwijl het *Journal* voorzeker geen republikein was van den vorigen dag, maar thans wordt zijn oordeel op het treffendst geregtvaardigd.

De nieuwe staatkundige hervormers hebben alle crediet bij de natie verloren en de wonderdoctors voor het maatschappelijk leven zien hun rijk ten einde spoeden, dewijl hunne stelsels alle blijken dragen van gesproten te zijn uit afschuwelijke verwatenheid of krankzinnigheid. Welk hart, waarin eenig godsdienstig gevoel heerscht, zal een *Deleberges* niet verachten, die zich burger heet, redacteur is van een blad, getiteld: „*de Republikeinsche Christus,*" en nu aankondigt, dat hij een geschrift zal uitgeven over „*de Regering van den Duivel*, *Roode Roman* of *ontsluijering van de misdaden der Maatschappij.*" — Wie hoopt niet, dat hij, die zich volksman bij uitnemendheid noemt, — de burger *Proudhon* — die onlangs met woorden God onttroonde, zich met Jezus Christus vergelijkende, nu in zijn blad aankondigt, dat hij voor de Phariseeën van 't hof van assises moet verschijnen, spoedig in een verbeterhuis worde geplaatst? — Zulke menschen zijn in Frankrijk leermeesters van de behoeftige volksklasse!

— *Eugène Sue* gaf onlangs een werkje uit: „*Berger de Kravan*", hetwelk hij aan *Sobrier*, een der beschuldigden van den 15den Mei, opdraagt met de woorden: „*Broeder*, ik wijd u, zoowel als de andere broeders die lijden, dit kleine boekje. Ontvang het, als een nieuw bewijs van warme sympathie voor uwe politieke gevoelens en van onveranderlijke vriendschap, enz. — Of *Sue* alzoo ook een Socialist is!

Van den 29sten. Heden heeft het ministerie het bepaald besluit genomen van *niet* gewapenderhand ten behoeve van Sardinië tusschen beiden te komen. Het zal zich, in overeenstemming met Engeland, bepalen bij het verzoek, „dat de Sardinische Staten door Oostenrijk niet mogen worden beschouwd als een overwonnen land."

Maar het comité van buitenlandsche zaken schijnt veel oorlogzuchtiger dan het gouvernement en is gisteren avond tot middernacht vereenigd geweest, om aan den heer *Drouyn de Lhuys* een ontwerp van hunne resolutiën aan te bieden,

— Men is nog niet in 't zekere onderrigt, waar Koning *Karel Albert* zich bevindt. Men vermoedt, dat de consul te Nice verkeerd onderrigt is geweest, en dat de genoemde Vorst zich over Duitschland naar Frankrijk en welligt naar Lyon heeft begeven.

— Men wil, dat er depêches zijn ontvangen uit Turijn van den 26sten, op welk tijdstip de Oostenrijkers zich nog niet binnen Turijn bevonden. De Fransche en Engelsche gezanten hadden zich naar het Oostenrijksche hoofdkwartier begeven, om te trachten een wapenstilstand te verkrijgen. De laatste slag moet minder een gevecht geweest zijn dan eene verwarde slagting, eene algemeene vlugt; behalve de gesneuvelde generaals, zouden er 1000 dooden en 2000 gekwetsten zijn. Een reiziger, die den 27sten te Lyon was aangekomen, verhaalde, dat onder de gesneuvelde generaals zich ook de Fransche *Perrin* bevond, die vroeger te Lyon het bevel had gevoerd.

— Heden heeft eene deputatie van het comité van buitenlandsche zaken een bezoek bij den president der republiek afgelegd. De president gaf te kennen, „dat hij *officiëel* geheel genoegen nam met hetgeen de ministers aan de vergadering zouden voordragen, — maar dat hij, *volgens zijn bijzonder gevoelen*, tegen eene Fransche interventie in Italië gestemd was."

— De krijgsraad, vonnissende in de zaak van den Junij-opstand, heeft het vonnis uitgesproken over de vrouw *Leblanc*, die zich door hare wreedaardige verminkingen van mobile gardes zoo berucht gemaakt heeft. Zij is tot 10 jaren dwangarbeid veroordeeld.

— *M. Duchene*, gérant van het dagblad *le Peuple*, en *M. Proudhon*, als auteur van de beide artikels van den 26sten en 27sten Januarij l.l. in dat blad opgenomen, zijn gisteren, Woensdag, voor de jury van de Seine geweest.

De jury heeft een rapport van *schuldig* uitgebragt en *Proudhon* is veroordeeld tot drie jaren gevangenis en 3000 francs boete, *Duchene* tot één jaar gevangenis en 1000 fr. boete. — Hij zal nu tijd hebben, zijne hervormingsplannen nog eens na te rekenen, of hij zich ook hier of daar vergist heeft.

Van den 30sten. Heden heeft de heer *Bizio*, in de zitting van de Nat. Vergadering, namens het comité van buitenlandsche zaken, de behandeling begonnen over de Italiaansche zaak. Hij geeft zijne deelneming te kennen in de edelmoedige stoutheid en de ridderlijke dwaasheid van den Koning van Piëmont; en daar deze niet algemeen zijn, vereert hij ze zelfs. Die deelneming moet echter niet in woorden bestaan, en spreker stelt derhalve voor, dat de vergadering het volgende voorstel aanneme:

„De Nat. Vergadering, naijverig, om het behoud der eer van Frankrijk te verzekeren, en om de grootste belangen, die daartoe kunnen bijdragen, te beschermen, is gereed, in overeenstemming met de woorden van den voorzitter van den ministerraad, aan de uitvoerende magt de meest opregte en algeheele ondersteuning te verleenen, indien ze eene gedeeltelijke en tijdelijke bezetting van eenig punt in Opper-Italië noodig mogt oordeelen."

De minister *Drouyn de Lhuys* geeft daarop kennis van het wedervaren van den Franschen gezant bij maarschalk *Radetzky*, nadat de Sardinische regering zijne bemiddeling had ingeroepen:

„Wij begaven ons naar den maarschalk, waar besloten is, dat wij ons alleen met Turin zouden bezig houden, om het aan den nieuwen Koning over te laten zich met het sluiten van den vrede te bemoeijen. — Hoewel eenige personen nog een beroep willen doen op een algemeenen tegenstand, ligt dit niet meer in den zin der bevolking, die daarentegen naar rust verlangt; dit is althans de meening van den municipalen raad. — De wapenstilstand is gesloten; de maarschalk heeft ons met voorkomendheid ontvangen, maar bij wil over den vrede direct met den nieuwen vorst handelen. De wapenstilstand zal duren tot aan het sluiten van den vrede. In Alessandria zal een garnizoen liggen half Oostenrijksch, half Piëmonteesch. De Lombardische korpsen zullen ontbonden worden, maar de Koning van Sardinië zal hen in zijne dienst kunnen behouden. De maarschalk zal zich terugtrekken in de Keizerlijke Staten, maar bij houdt de bezetting van Allessandria noodzadelijk tot na de ontbinding van het Piëmonteesche leger.—De nieuwe Koning *Victor Emmanuel* heeft over de nat. garde een wapenschouw gehouden, én is met geestdrift ontvangen."

Ziet daar de feiten. — Wat de voornemens aangaat der regering, de onschendbaarheid van Piëmont waarborgt ze. Trouwens Oostenrijk heeft reeds den 15den Maart verklaard: „Wij willen Piëmont niets ontnemen. Wij willen waarborgen geven voor die belofte; men zal ons echter de oorlogskosten betalen."

Morgen zullen de beraadslagingen worden voortgezet over het voorstel van den heer *Bizio*, waartegen overstaat de redactie van den heer *Flocon*, die luidt:

„De Nat. Vergadering blijft bij hare verklaring van den 24sten Mei en noodigt de Regering uit, de maatregelen te nemen, dienstig ter bevrijding van Italië."

— Heden verzekerde men, dat *Karel-Albert* te Parijs was aangekomen en bij zijne moeder, de prinses *van Carignan*, was afgestapt. — Ook verzekerde men, dat de generaal *Romarino*, wiens misslag als bevelhebber, voor het leger van *Karel-Albert* zoo schromelijke gevolgen heeft gehad, te Genua was gefusilleerd.

— Er zijn hier monsters van *Javasche koffijplanten* aangekomen, hebbende de regering het plan, om de kweeking dezer plant in *Algerie* te beproeven.

BELGIË.

BRUSSEL, 29 Maart.

De Senaat heeft, met 26 tegen 16 stemmen, de bepaling, „dat het briefport voor elken brief, zonder onderscheid, op tien centimes zoude worden verminderd," — die bij de afgevaardigden was aangenomen, — afgewezen, op grond, „dat de geldmiddelen het verlies, 't welk daardoor zoude ontstaan, dit niet lijden konden." — Dit zal misnoegen baren, daar de menigte zeer was ingenomen met de beraamde verordening.

[Om nog iets van het voorgestelde te behouden, heeft men van de zijde der ministers eene voordragt gedaan, om het grondgebied in twee landstreken te verdeelen, in welke het briefport respectivelijk op 10 en op 20 centimes zoude worden gesteld. Daarover zal nader beraadslaagd worden.

Blijkens dat nieuwe ontwerp van postbervorming, door de regering aan den Senaat aangeboden, zou n.l. de briefport bedragen 10 c., wanneer de af te leggen afstand 30 kilomêtres niet overschrijden zou, en 20 c. voor elken grooteren afstand. — Alle brieven, niet zwaarder dan 10 wigtjes wegende, zouden als enkele brieven beschouwd worden. De port van 10 c. zou voor alle brieven bepaald worden, zoodra de netto-opbrengst der posterijen 2 millioen frs. bedragen zou.]

— Het Italiaansche congres van Brussel is uiteen gegaan — zonder dat het bestaan heeft. De hervatting der vijandelijkheden in Italië heeft het den doodsteek gegeven.

[De diplomatie draaide waarlijk ook wat te lang!]

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 28 Maart.

Door Z. M. is aan den schout-bij-nacht *Arriëns* de last opgedragen, om Hoogstdeszelfs troonsbestijging aan de hoven van Berlijn en Petersburg aan te kondigen; met gelijke zending is naar Denemarken en Zweden belast de generaal-majoor *van Omphal*; naar Hannover de generaal-majoor *Nepveu*, en naar Parijs de graaf *Lodewijk Napoleon van Randwijck*.

[Bij het benoemen van *Lodewijk Napoleon* graaf *van Randwijck* tot gezant naar den president der Fransche Republiek, *Lodewijk Napoleon*, om de tijding van het overlijden van wijlen Z. M. *Willem II* over te brengen, heeft men zeker ook gedacht aan de bijzonderheid, dat de graaf *van Randwijck* genoemd is naar des presidents vader, den voormaligen Koning van Holland. Het geeft iets eigenaardigs aan dit gezantschap, en verhoogt, voor den president en den gezant beide, het plegtige der aankondiging.

Wegens zoodanige speciale zending naar Weenen is tot hiertoe niets bekend. — Men herinnert zich hierbij, in de tijd niet vernomen te hebben, dat van de komst des nieuwen Keizers *Frans-Joseph* tot den Oostenrijkschen troon officiëel aan het Nederlandsche hof kennis is gegeven.

Door dit berigt schijnt onder het in ons vorig nommer medegedeelde gewijzigd te worden.]

— Vroeger is gemeld, dat door den Koning eene commissie benoemd is, tot regeling der personele zaken van wijlen zijnen Koninklijken Vader. Men noemt als leden dier commissie de heeren mr. *J. H.* baron *van Doorn van Westcapelle*, minister van Staat; — mr. *A. G. A.* jonkh. ridder *van Rappard*, staatsraad, directeur van het kabinet des Konings, — alsmede den graaf *van Bylandt*, grand-maréchal.

— Het vroeger medegedeelde, dat het testament van den overleden Koning bij den heer *Schiefbaan*, notaris alhier, gedeponeerd zou zijn, wordt thans door sommigen betwijfeld; zelfs zijn er die beweren, dat er geen testament bestaat.

Van den 30sten. Met genoegen verneemt men, dat de gezondheidstoestand van den minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz., hoezeer dan ook langzaam, echter verbetert.

— In deze residentie is aangekomen Z. Exc. de baron *Fagel*, gevolmagtigd minister van het Nederl. hof in Frankrijk. Z. Exc. is in het paleis in het Noordeinde afgestapt. Dadelijk na deszelfs aankomst heeft Z. M. een bezoek bij Z. Exc. afgelegd.

— Bij aanschrijving van Z. Exc. den minister van oorlog, van den 8sten dezer, is ter kennis van de respective chefs der regementen infanterie van het leger gebragt, dat, ter aanvulling van het ontbrekende aantal officieren van het Indische leger, er weder gelegenheid bestaat om een twaalftal 2de luitenants der armée in hunnen rang en anciënniteit bij dat leger over te plaatsen; weshalve de gegadigden worden uitgenoodigd om hunne verlangens ten dezen opzigte spoedig schriftelijk aan voormelden minister in te dienen.

— De burgemeester van Amsterdam, de *hoofdstad* des Rijks, die, ten gevolge van een zeer laakbaar, doch onopzettelijk verzuim, niet is opgenomen in het onlangs uitgevaardigde Programma voor de begrafenis van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, is heden bij eenen *eigenhandigen* brief van Zijne Majesteit, uitgenoodigd geworden, om de treurige plegtigheid bij te wonen." (*Staats-Ct.*)

— Bij besluit van den 24sten Maart heeft Z. M. bepalingen gemaakt omtrent den maatstaf voor den afkoop der domaniale prestatiën.

— Uit het programma voor de plegtige teraardebestelling van het lijk van Z. M. Koning *Willem II* blijkt, dat het den 3den April des ochtends vroeg, in statigen optogt, van Tilburg, over Breda en Oosterhout, naar Geertruidenberg zal worden gevoerd, en aldaar, begeleid door de provinciale en stedelijke overheden, op eene stoomboot zal worden ingescheept. Op het kleed, 't welk de kist dekt, zal de koninklijke kroon worden geplaatst, benevens de epauletten, de sjerp van den overleden Vorst en de zijdgeweren, welke hoogstdezelve in Spanje, bij Waterloo en gedurende den tiendaagschen veldtogt heeft gedragen.

Het lijk zal onmiddellijk naar Rotterdam worden gevoerd; aldaar worden ontvangen door den minister van marine; officieren van 's Konings Huis en de provinciale overheid. Het zal worden geplaatst in de groote zaal van het gebouw op 's Rijks werf, welke daartoe behoorlijk zal zijn ingerigt. Bij de aankomst te Geertruidenberg, zoo wel als te Rotterdam, zal het geschut worden gelost.

Woensdag, den 4den, zal het lijk des ochtends te zeven uur in statigen optogt naar Delft worden gebragt. Alsdan zal de lijkwagen met 8 paarden zijn bespannen en worden verzeld door een eskadron ruiterij, eene eerewacht te paard van ingezetenen van Rotterdam, die zulks hebben verlangd, en een bataljon der schutterij, benevens de daartoe aangewezen en in rouwkoetsen gezeten personen. Het zal worden gevolgd door Z. M. den Koning en de Prinsen, in eene met zes paarden bespannen rouwkoets gezeten. De stedelijke Regering, de eerewacht en de schutterij van Rotterdam zullen den stoet aan het einde der Schiekade verlaten.

Bij het vertrek van Rotterdam en de aankomst te Delft zal het geschut worden gelost. Aan de Nieuwe Brug te Delft zal de begrafenisstoet worden geschaard, bestaande uit officianten van de koninklijke hofhoudingen, kamerheeren, vlag-officieren, generaals en officieren. den heraut van wapenen met den wapendrager; — kunstschilders, ingezetenen van 's Gravenhage, onderofficieren en schutters der mobile schutterij, die verzocht hebben het lijk te mogen volgen; — schutterij van Delft en 's Gravenhage; — ruiterij, granadiers en jagers; — en zal het lijk, gevolgd door Z. M. en de Prinsen, naar de Nieuwe Kerk worden gevoerd: — door 24 officieren van de bezetting van 's Gravenhage naar het graf worden gedragen, en zal de kist, nadat zij in het graf zal zijn nedergelaten, door den minister van justitie met 's Rijks groot-zegel worden verzegeld.

Bij den lijkstoet in Delft zullen de ridderorden van den overleden Koning, te weten: de Oostenrijksche van *Maria Theresia*, de Britsche van het *Bad*, met de eereteekenen der behaalde overwinningen; de Wurtemburgsche voor *militaire verdiensten* en de *Kroon*; de Pruissische van den *Zwarten Adelaar*; de Saksische van den *Witten Valk*; de Russische van *St. Andreas*, *St. George* en *St. Wladimir*, en de Nederlandsche orden en eereteekenen worden gedragen door den s. b. n. *v. d. Bosch*, den generaal *Schuurman*; den lt. kolonel *v. d. Oudermeulen*; den vice admiraal *Lucas*; den generaal *de la Sarraz*; den generaal *Trip* en den generaal *Cochius*.

De *veldmaarschalks-staf* zal worden gedragen door den luitenant-generaal *de Perponcher*; — het parade-paard zal worden geleid door den generaal *van Omphal*.

De *Koninklijke Kroon* zal worden gedragen door den baron *van Doorn van West-Kapelle*; — de *Schepter* door den baron *v. d. Boyaarde van Terbruggen*; — de *Rijksappel* door den graaf *van Rechteren*; — het *Rijkszwaard* door den baron *R. Fagel*; — de *Standaard van het Rijk* door den generaal *Boreel*.

De slippen van het rouwkleed zullen worden gedragen door den generaal graaf *Dumonceau*, den generaal graaf *de Cruquenbourg*, den gewonen geneesheer *Everard*, den grootmeester baron *v. Tuyl v. Serooskerke*, den generaal *v. Hooff* en den generaal *v. Limburg Stirum*.

AMSTERDAM, 1 April.

De Stads Courant wil weten, dat onze hoofdstad den 12den April e.k. met een bezoek van Z. M. zal worden vereerd.

TILBURG, 28 Maart.

Omstreeks 5 uur begaf zich H. M. de Koningin-Weduwe, aan den arm des Konings, en H. K. H. prinses *Sophia* aan den arm van prins *Hendrik*, naar het oude paleis. — Men verneemt, dat de Koningin hare dochter, die nog zoo kort geleden uit het kraambed hersteld is, ontraden zou hebben dadelijk het lijk van haren koninklijken vader te gaan zien, maar dat de Erfgroothertogin daarop standvastig bleef aandringen.

ZWOLLE, 29 Maart.

Men verneemt, dat, op den dag der begrafenis van Z. M. den Koning, vele heeren en dames ook hier [even als in vele andere steden onzes vaderlands] den rouw voor zes weken zullen aannemen. De rouw is onderling bepaald, en zal bestaan voor de heeren uit eene rosette van rouwkrip vervaardigd, in welker midden een oranje roosje geplaatst is, hetwelk gedragen wordt aan de linkerzijde van den hoed. — Voor de dames wordt dezelfde rosette met een' rouwstrik geplaatst op de linker borst.

ROTTERDAM, 29 Maart.

Alhier zijn thans gearriveerd een getal van meer dan driehonderd personen, alle Zeeuwsche landgenooten, welke met *de Louvre*, kapt. *Wechs*, en andere schepen de reis naar Amerika ondernemen; onder dezelve vindt men aanzienlijke landbouwers van het land van Ter Goes en Beveland, die met hun vermogen hun vaderland vaarwel zeggen.

UTRECHT, 31 Maart.

Volgens de in 's Gravenhage loopende geruchten, zal Z. K. H. Prins *Hendrik*, op verlangen van Hoogstdeszelfs broeder, tot minister van marine worden benoemd. De heer *Rijk* zou tot andere functiën worden geroepen. (*Utr. Ct.*)

LEIDEN, 31 Maart.

Naar wij vernemen, hebben zich in onze stad de heeren jhr. mr. *Cremer van den Bergh van Heemstede*, mr. *J. E. Goudsmit*, prof. *J. van der Hoeven*, mr. *H. C. Huyser*, mr. *A. O. E.* graaf *van Limburg Stirum*, dr. *C. Leemans* en *J. A. Susanna* vereenigd, om zich met de kommissie voor het oprigten van een standbeeld voor wijlen Z. M. Koning *Willem II* te 's Gravenhage, in betrekking te stellen, en tot het door die commissie beoogde doel alhier mede te werken.

LEEUWARDEN, 27 Maart.

Uit Gaasterland vernemen wij, dat op het landgoed *Rijs*, van jhr. *van Swinderen*, in het begin dezer maand een belangrijk voorwerp der oudheid is ontdekt, bestaande in een Hunebed, van 7 ellen lengte en 2 a 3 ellen breedte. Het is ons niet bekend, dat er van het bestaan van Hunebedden in het tegenwoordig Friesland tot dusver sporen bestonden.

Van den 31sten. In de zitting der provinciale Staten van dit gewest, van den 28sten dezer, zijn aangenomen: 1) een reglement van policie te dezer zake, regelende de verpligting tot en de wijze van aangifte, de afmaking en de schadeloosstelling wegens afgemaakt ziek vee; 2) een reglement van in- en doorvoer, strekkende om de provincie zoo veel mogelijk te beveiligen tegen den nadeeligen invloed van zieke runderen, van elders op derzelver bodem ingebragt, en 3) eene wets-voordragt tot uitschrijving eener belasting op de runderen en op de ongebouwde eigendommen, tot vinding van de benoodigde gelden voor de kosten van uitvoering der bepaalde maatregelen.

KOEVORDEN, 28 Maart.

Dezer dagen zijn hier geweest de heer *van Runen* met 2 Engelsche zaakgelastigden tot inspectie van het terrein voor een kanaal van de Dedemsvaart naar Koevorden en de Eems.

GRONINGEN, 2 April.

Men verneemt, dat de tentoonstelling voor land- en tuinbouw, de bijeenkomst van landbouwers en de beproeving van ploegen en andere werktuigen, van wege de Kommissie van Landbouw in de provincie Groningen, zal plaats hebben van den 22sten tot den 25sten Mei 1849; de beproeving der ploegen, enz., bepaaldelijk op den 23sten Mei, in de onmiddellijke nabijheid der stad Groningen. Daar in dienzelfden tijd ook nog de tentoonstelling van schilderijen alhier geopend zal zijn, mag men een druk bezoek alhier verwachten.

Van onderscheidene plaatsen schijnen er ploegen en andere werktuigen ter mededinging naar de prijzen der Kommissie van Landbouw te zullen worden ingezonden, doch het is te hopen, dat alle inzenders zullen verdacht zijn op den termijn van den 15den *April*, vóór welken tijd men aan den secretaris der Kommissie van Landbouw, den hoogleeraar H. C. VAN HALL, te Groningen, vrachtvrij berigt zal moeten hebben ingezonden van zijn voornemen tot inzending van ploegen en andere werktuigen, die vóór de toewijzing der prijzen *beproefd* zullen moeten worden.

— Zaturdag namiddag heeft alhier plaats gehad het afleggen van den eed van getrouwheid aan Z. M. WILLEM III door het bataljon schutterij. — Nadat het bataljon zich op de Ossenmarkt had vereenigd, is het, met zijne muzijk aan het hoofd, naar de Groote Markt getrokken; — aldaar werd een carré geformeerd en is, in het bijwezen van burgemeester en wethouderen dezer stad, een groot aantal officieren van de infanterie, alsmede een buitengewoon aantal toeschouwers — door den majoor dier schutterij, mr. E. J. OFFERHAUS, de proclamatie van Z. M. den Koning voorgelezen. De plegtigheid eindigde met het defileren van het bataljon een paar malen rondom de Markt.

— Naar aanleiding van Zr. Ms. besluit en daarop gevolgde ministeriëele aanschrijving, zijn gisteren in de bedehuizen der verschillende godsdienstige gezindten te dezer stede de meest vurige en hartelijke smeekgebeden tot den Allerhoogste opgezonden voor het heil en den zegen van Zijne Majesteit Koning WILLEM III en zijn Huis, zoo mede ter voorspoedigmaking van Zijner Majesteits regering.

— Naar aanleiding der in den loop der vorige week van het Departement der Hervormde Eeredienst, enz., waaronder ook de Israelietische ressorteert, ontvangene circulaire betrekkelijk het overlijden van Z. Maj. WILLEM II en de troonsbestijging van Z. Maj. WILLEM III, had op Zaturdag ll. bij de Israelietische Gemeente dezer stad, bij de gewone Godsdienstoefening, ook eene indrukwekkende buitengewone dienst plaats. Bij deze gelegenheid werd de Gemeente gesticht door haren Godsdienst-oefenaar en prediker, den heer S. I. VAN RONKEL, den bekwamen hoofdonderwijzer op de Israelietische Armenschool alhier, die tot tekst zijner Leerrede had gekozen *Prediker* III, 4.

Indrukwekkend was zijne Rede, en hartelijk zijne toespraak, welk een en ander niet weinig werd verhoogd, doordien alles geheel in de Nederlandsche taal werd uitgesproken, en zulks tot groot genoegen van een ieder, die belang stelt in den vooruitgang van wezenlijk Godsdienstige verlichting en wiens innige wensch en hoop is, dat, nu het ijs in dit opzigt is gebroken, het verlicht en weldenkend kerkbestuur dezer Gemeente, bij de aanvulling van het nog steeds vacant Opper-Rabbinaat, er vooral op bedacht zal zijn, dat deze belangrijke geestelijke waardigheid wordt opgedragen aan eenen man, die, bij zijne overige theologische kundigheden, ook de geschiktheid bezit, om op het schoone voorbeeld, door den heer VAN RONKEL gegeven, overeenkomstig den geest des tijds, de Gemeente door in de Landtaal te houden Leerredenen te stichten. — De Israelietische Gemeente van Groningen zal zich alsdan met des te meer genoegen de aan hare Eeredienst verknochte groote opofferingen getroosten, en het jonger geslacht zal er gewis de rijpe vruchten van plukken.

— Den 31sten Maart l.l. had alhier op eene eenvoudige, maar indrukwekkende wijze plaats de ter aarde bestelling van het stoffelijk overschot van onzen verdienstelijken stadgenoot, mr. H. O. FEITH, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van het provinciaal geregtshof van Groningen, enz., van wien in het vorige nommer van dit dagblad eene meer breedvoerige melding is gemaakt.

Alleen door zijne naaste, hier aanwezige bloedverwanten gevolgd, werd de overledene grafwaarts gevoerd. — Bij de begraafplaats, buiten de Heerepoort, stonden de leden der hoofddirectie en de rentmeester van het Groninger instituut voor doofstommen geschaard, en ook deze begeleidden hunnen gewezen voorzitter naar zijne laatste rustplaats. — De meesten der jongenskweekelingen, met hunne verdienstelijke onderwijzers aan het hoofd, verbeidden weemoedig het lijk van hunnen medeverzorger, vriend en weldoener bij den geopenden grafkuil. — Daarin, ten overstaan van velen, nedergelaten zijnde, schetste de heer J. W. C. baron VAN ITTERSUM, op eene voortreffelijke en allezins hartelijke wijze, wat hij, wat de kinderen en kindskinderen van den ontslapene, wat het instituut voor doofstommen en wat de maatschappij in het algemeen in den waardigen FEITH, die den spreker als eenen vader had liefgehad, moesten missen en betreuren. — Vervolgens bragt de heer med. doct. C. U. J. HUBER, op eene sierlijke wijze, mede hulde toe aan de nagedachtenis van den, ons ontrukten, verdienstelijken burger; terwijl het schoonste weder en eene eerbiedige stilte het aandoenlijke en treffende der plegtigheid verhoogden.

De asch van den hooggeachten man ruste in vrede en hij smake in zaliger gewesten het zóó wél verdiende loon voor al dat, gene wat hij hier, in ruime mate, ten nutte van het algemeen verrigtte!

— Ten gevolge van de steeds talrijker wordende bezwaren tegen de boosdoeners, die de bewoners van het zuidoostelijk gedeelte van ons gewest zoo lang door hunne roofzucht en gewelddadigheden in angst en schrik hebben gehouden, heeft de justitie vele huiszoekingen verrigt, en hebben de arrestatiën plaats gehad van navolgende personen, welker namen wij mededeelen, als sedert lang gevreesd in de gemeente hunner inwoning en in naburigen: KOENRAAD JOHANNES SEIP, KOERT OLTHOF, HARM TULP, GEERT PLOEGER, JAN LOOTS, en GEERT KNIP. — Deze, benevens een Israëliet, MOZES VAN ZANTEN genaamd, en eene vrouw, HILLEGIEN BONDER, welke verdacht worden gehouden de gestolene goederen te verkoopen, zijn bereids onder geleide van dragonders en geregtsbedienden alhier in de gevangenis overgebragt.

— In den nacht van den 26sten op den 27sten der voorgaande maand zijn, door middel van uitwendige braak, gestolen, uit eene hut, staande op het heem van en toebehoorende aan den landbouwer PIETER KLAZENS DIJK, onder *'t Zandt*, twee koperen kernketels, de eene gemerkt met den naam des eigenaars, de andere ongemerkt, en uit eene hut, toebehoorende aan HENDRIK KLASENS BOUKEMA, eveneens landbouwer onder *'t Zandt*, een koperen kernketel, bijna nog nieuw en ongemerkt.

Van deze beide diefstallen worden verdacht gehouden twee vreemde stoelwinders, tusschen de 25 en 30 jaren oud, sprekende met een Vriesch accent, die in die streken hebben rondgeloopen en bij beide bestolenen om nachtverblijf hebben gevraagd, wat hun echter is geweigerd. Op eenigen afstand van de woning van P. K. DIJK heeft men biezen, vermengd met schrabsel van ketels, gevonden.

— In de jaarlijksche vergadering van de aandeelhouders in de bestrating van den kleiweg van *Winsum* naar *Groningen*, alhier gehouden op Woensdag, den 28sten dezer, hebben HH. Commissarissen verslag gedaan betreffende dien weg. Uit hetzelve is gebleken, dat de *ontvangst* over de laatst verloopene 12 maanden bedraagt eene som van *f* 6628—87, waaronder eene tolopbrengst van *f* 4615—73; dat daarentegen de *uitgaven* beloopen hebben eene som van *f* 5876—87, en alzoo een batig saldo van *f* 751—21⁵. Dit financiëel resultaat, zeggen de Commissarissen in hun verslag, o. a., is wel niet gunstig, maar de staat van den weg is ook aanmerkelijk verbeterd en het onderpand der aandeelhouders solieder geworden. Een aanzienlijk deel van den straatweg is hersteld, en, behalve het hoogst aanmerkelijk lapwerk en het uitstukken, zijn ver over 2000 *strekkende ellen over de geheele breedte* geheel nieuw ingelegd en met de uitkomende stukken eene verbreeding van de straat aan weêrszijden tusschen den berm bewerkstelligd. Commissarissen vermeenen daardoor in het *wezenlijk* belang der aandeelhouders gehandeld te hebben. De herstellingen, die geschied zijn, *moesten* geschieden, ten einde de door uitstel, verwaarloozing en bekrompenheid op den duur onvermijdelijk oneindig kostbaarder herstellingen te voorkomen. Voor de minnadenkende en slechts het voordeel des oogenbliks betrachtende deelhebbers mogen de aanzienlijke uitgaven on-

aangenaam zijn, hun wezenlijk belang is echter behartigd, door het kwaad *in den aanvang* te verhelpen en de duurzaamheid van hun voordeel niet ten offer te brengen aan eene schijnbaar voordeelige uitkomst. — De plaatsen, waar de kostbaarste herstellingen worden aangebragt, zijn meerendeels dezulken, wier gebrek dagteekent van de primitieve constructie, terwijl de reeds verbeterde perceelen zich bij voortduring goed blijven houden. Enkele plekken, alwaar men het bij lappen en uitstukken heeft gelaten, hebben herhaalde herstelling noodig gehad, namelijk die, waaronder de baan, soms ter hoogte van ééne el, uit weeke natte specie is opgebragt, en die door de felle droogte in het jaar, waarin de baan gelegd is, gekorst en *schijnbaar* doorgedroogd zijn. Dat oorspronkelijk gebrek in den aanleg des wegs zal nog lang de oorzaak zijn van duurzaam en kostbaar onderhoud. — Op voorstel van Commissarissen is besloten, om de zijden van den weg te beplanten met klein wilgenhout. Dit zal vooreerst bevorderlijk zijn voor den steun en het behoud van den berm en ten tweede voor het behoud van het dekzand op de straat, dat thans zeer spoedig verstuift; vervolgens is besloten, om het Reglement van beheer en bestuur van den weg te doen drukken en verkrijgbaar te stellen voor de deelhebbers. — De heer J. Keizer, die dit jaar moest aftreden als commissaris, is als zoodanig herkozen.

De ondergeteekenden geven aan de natie kennis, dat zij zich tot eene commissie hebben gevormd, tot oprigting van een standbeeld, binnen de stad 's Gravenhage, voor Z. M. Koning Willem II, en dat zij zich hebben voorgenomen heeren burgemeester en wethouderen van gemelde stad te verzoeken uit hun midden een lid bij hunne commissie te willen voegen.

Zij noodigen voorloopig de inwoners van alle plaatsen des vaderlands uit zich wel door middel van sub-commissiën aan hen te willen aansluiten, en mede te werken ter bevordering van deze nationale zaak.

Zij stellen zich voor, later meer bepaald hunne gedachten hieromtrent publiek te maken, doch gaan nu reeds van het denkbeeld uit, dat het maximum van ieders gewenschte bijdrage de *f* 5 niet te boven ga, maar ook mindere sommen kunnen worden aangeboden.

E. W. van Dam van Isselt, lid van de 2de Kamer der Staten Generaal, president; H. W. baron van Aylva van Pallandt, staatsraad, lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal; Mr. J. Op den Hooff, vice-president van den Hoogen Raad; R. A. jonkh. Klerck, luit.-generaal; Mr. H. van Sonsbeek, staatsraad; Mr. A. de Pinto, advokaat; S. J. van den Bergh; J. M. van Renesse; C. Kruseman; W. C. de Leth; J. E. J. van den Berg; A. Hardenberg, kapitein kwartierm. bij het regement granadiers en jagers, secretaris.

De *Amsterdamsche Courant* bevat het officiëel berigt, dat op den dag der begrafenis van wijlen Z. M. Willem II er geene Beurs zal worden gehouden.

Onder de giften, die Z. M. Willem II nog kort voor zijn afsterven aan ongelukkigen deed toekomen, is ook eene som van *f* 150 voor de nagelatene weduwe van den Durgerdamschen visscher Klaas Bording, haren jongsten zoon en drie nog overgeblevene kinderen.

Akademie-nieuws.

Groningen, 31 Maart.

Heden is bij onze hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot doctor in de vroedkunde bevorderd, de heer H. S. Dusseldorp, med. doctor te Warffum. En bevorderd tot doctors in de Regten de heeren B. Oosting, van Assen, en J. V. C. Wichers, van Delfzijl, na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales.*

Leyden, 29 Maart.

Heden heeft het studentenkorps alhier weder eene bijeenkomst gehouden, in welke bij meerderheid besloten is, het adres aan heeren Curatoren der Hoogeschool, wegens het niet geregeld geven der lessen door den hoogleeraar Thorbecke, volgens vroeger genomen besluit, in te dienen, niettegenstaande zijn hooggel. het houden dier lessen deze week heeft hervat.

Leyden, 30 Maart.

Wij vernemen, dat het verzoek van den heer E. Mehler, van Emmerik, eenigen tijd geleden aan het Ministerie van Binnenl. zaken gedaan, om tot het verkrijgen van den graad van doctor in de letteren aan de hoogeschool alhier, alleen eene dissertatie te verdedigen, en vrijgesteld te worden van de gewone Examina, is gewezen van de hand.

Kerknieuws.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der herv. gemeenten hierna genoemd, als: Te 's Gravenhage (Nederduitsche Hervormde Gemeente, classis van dien naam), op *C. E. van Koetsveld*, predikant te Schoonhoven; te Delfshaven (classis van Rotterdam), op *H. L. Vinke*, predik. te Noordeloos, c. a; te Nieuwe Tonge (classis van Brielle), op *D. van Wijngaarden*, pred. te Zwijndrecht; te Roderwolde (classis van Assen), op *M. Swijghuizen Reigersberg*, pred. te Wommels; te Hoogezand (classis van Groningen), op *J. Marissen van Loon*, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Groningen.

Hasselt, 28 Maart.

Nadat ds. *Kiers*, pred. te Oldeholtpade, tot leedwezen van onze gemeente, voor de op zijn eerw. uitgebragte beroeping tot herder en leeraar alhier bedankt had, heeft de kerkeraad heden het vroegere *twaalf-, zes- en drietal* aangevuld, en op het *drietal* gebragt de heeren predikanten *J. W. G. R. Schorse*, te Wilsum, *B. ter Haar Romenij*, te Eemnes Binnen, en *J. Reiners*, te Makkinga c. a., van welke vervolgens laatstgenoemde is beroepen.

Choleraberigten.

Parijs, 27 Maart. Men verneemt thans, dat de Cholera sedert 21 dagen hier te Parijs heerscht, en zij zich op den 7den Maart voor het eerst heeft geopenbaard. Van dien dag tot den 23sten Maart, en alzoo binnen 17 dagen, zijn 161 personen aan die ziekte bezweken. — Wanneer men nagaat, dat in 1832, op het einde van den 17den dag na de verschijning der Cholera, niet minder dan 7000 menschen daaraan zijn overleden, mag men het er voor houden, dat zij thans van geen' ernstigen aard is.

Noord-Amerika. Te New-York is een schip uit Liverpool aangekomen, betwelk van de 400 passagiers 40 aan de Cholera, anderen zeggen aan de scheepskoorts, heeft verloren; — een ander schip telde op de reis van Londonderry 100 dooden.

Zeetijdingen.

Gepasseerd te Rendsburg den 22 Maart, kapit. *Steffens* Alida Maria, van Hamburg n. Dantzig; *Jaski* Alida Theodora, van Hamburg n. Corsöer; den 23sten *Visser* vr. Maaike, van Lubeck n. Dordrecht; *Groen* Lammechina, van Hamburg n. Corsöer; den 25sten *Kuiper* Meinsina, van Lubeck n. Amsterdam; den 26sten *Mooi* Cornelia, van Greifswald n. Amsterdam. — Te Tonningen den 24 Maart, *Pekelder* Hendrika, van Rostock n. Amsterdam; den 25sten *de Boer* Catharina Cornelia, van Hamburg n. Dantsig; den 26sten *de Winter* Catharina, van Hamburg n. Koningsbergen; *de Jonge* Annechina, van Rostock n. Leith; den 28sten *Visser* vr. Maaike, van Lubeck n. Dordrecht; *Kuiper* Meinsina, van Lubeck n. Amsterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 28 Maart, kapit. *van Sluis* Broedertrouw, van Eckernförde; *van Dijk* Eva Hendrika, van Bredrika, van Lubeck; den 28sten *Boiten* Fossina Siers, van Cardiff; *Pruim* Hendrika [illegible]. — Te Texel den 28 Maart, *Drok* Elisabeth Maria, van Ostersuöer; den 30sten *Schippers* Johanna, van Batavia; *de Boer* Louisa Maria, van Patjitan; *Spijkman* Juliana Louisa, van Cefalonia; *de Vries* de jonge Walrave, van Livorno. — In het Vlie den 25 Maart, *Pronk* Hopende Zeeman, van Eckernförde; den 26sten *Scholtens* Maria, van [illegible]; den 27sten Oostersuöer; *Brouwer* Lumina, van Drobach; den 28sten *Schuur* jonkvr. Elisabeth, van Dantsig; den 29sten *Rozeboom* de 2 Gebroeders, van Norden. — Te Brielle den 28 Maart, *Kroon* Catharina Hendrika, van Wolfast n. Delfzijl. — Op de Rivier van Bordeaux den 24 Maart, *Engelsman* de Hoop, van Fiume; *Hoeksma* de Koopfrederik, van Londen. — Te Londen den 26 Maart, *Waterborg* jonge Frederik, *Hilbrands* vr. Wilhelmina en *Schaap* Alida Elsina, alle drie van Groningen; *Buse* Wilhelmina, van Emden; den 27sten *Rozema* Annechiena Johanna, *Waterborg* Fokkina en *Blaauw* Annegiena, alle drie van Groningen; den 28sten *Jonker* Alida, van Messina n. Stettin; dezelve heeft de reis voortgezet; den 20sten *de Boer* Pauline, van Newcastle. — Op de Rivier van Nantes den 25 Maart, *Gust* Antonia Francina, van Amsterdam. — Te Shoreham den 28 Maart, *Scholtens* Geertruida Johanna, van Groningen. — Te Newhaven den 25 Maart, *de Jonge* Jantina, van Groningen. — Te Poole den 26 Maart, *Tunteler* Christina, van Groningen. — Te Falmouth den 25 Maart, *Korter* vr. Henriette, van Rotterdam. — Te Jersey den 23 Maart, *Stuit* Merwestroom, van Rotterdam. — Te Hull den 24 Maart, *Veen* Gesina, van Rotterdam; *Sap* Maria Amalia, van Emden; *Bontekoe* Jacobina, den 25sten *Lukkien* ...., *Ketelaar* Engelina en *Lukkien* Margaretha Wilhelmina, alle vier van Groningen. — Te Goole den 26 Maart, *van der Veen* Johanna Gesina, van Rotterdam. — Te Burnham den 26 Maart, *van der Wouden* Hoop en Liefde, van Frederikstad. — Te Yarmouth den 24 Maart, *Deen* Gesina en *Douwes* Jeldina Margaretha, beide van Groningen. — Te Weymouth den 28 Maart, *Swiers* Okkelina, van Norden. — Te Wismar den 21 Maart, *Boer* Margina, van Kiel; *de Boer* Gesina, van Gottland. — Te Hamburg den 25 Maart, *de Vreede* Prudentia, van Nantes; *Legger* Jezelina, van Antwerpen. — Te Inhauserzijl vóór den 24 Maart, *Schaap* Geerdina, van Veendam. — Bij Scilly den 22 Maart, *Pot* het Vertrouwen, van Livorno n. Hamburg. — Te Bristol den 28 Maart, *Naatje* Jan Hero en *Harding* Alida, beide van Rotterdam. — Te Dylart den 26 Maart, *Post* Afina, van Bremen. — Te Southampton den 26 Maart, *Zeegers* Annagiena, van Groningen. — Te Dundee den 25 Maart, *Kuitze* jonge Wigher, van Rotterdam.

Binnengekomen te Texel den 31 Maart, kapit. *Das* Hermanna Das, van Bordeaux; *de Jong* jonge Clemens, van Hull. — In het Vlie den 29 Maart, *Pekelder* Heidewika, van Rostock. — Te Brielle den 31 Maart, *Gnodde* Aurora, van Bordeaux. — Te Londen den 30 Maart, *Muntendam* Jacoba, van Rotterdam. — Te Bristol den 29 Maart, *Lodewijks* Maria Johanna, *Schut* Maria Aletta en *Harding* Alida, alle drie van Rotterdam. — Te Liverpool den 29 Maart, *Ketelaar* de Hoop, van Rotterdam. — Te Dublin den 28 Maart, *Tuntelder* Geertruida, van Rotterdam. — Te Kingstown den 29 Maart, *Huisman* Onrust, van Dordrecht n. Liverpool; *Pronk* Gesina, van Rotterdam n. Belfast. — Te Belfast den 28 Maart, *Koerts* Juffer Garrelts en *Pijbus* Hoop en Verwachting, beide van Dordrecht.

In lading te Londen den 27 Maart, kapit. *de Boer* Zwaantina Hendrika, voor Petersburg; den 28sten *Kwakenbrug* Wilmina, voor Koningsbergen.

Vertrokken van Amsterdam den 28 Maart, kapit. *Orre* de 2 Gebroeders, naar Dantzig; den 29sten *Sap* Joanna Jacoba, naar Triest; den 30sten *de Vries* Gezusters, op avontuur; den 31sten *Mellema* Juno, naar Batavia; *de Boer* de Verwachting naar Nizza. — Van Texel den 28 Maart, *de Grooth* Margaretha, naar Triest; *Stuiveling* Christina Maria, naar Nantes; den 29sten *Boekhout* Johannes Hermanus, naar Londen; *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, naar Liverpool; dezelve is den 30sten uit zee terug gekomen. — Uit het Vlie den 26 Maart, *Kraan* vr. Helena, naar Christiansand; den 27sten *de Weerd* Maria Agnes, naar Pernau; *de Jong* Weldaad, naar Koningsbergen; *Stuit* Johannes, naar Stavanger; den 27sten *Kip* vr. Jaunetje, naar Brevich. — Van Brielle den 28 Maart, *Pronk* Gezina, naar Dantzig; *Zoutman* Hendrika, naar Hamburg. — Van Maassluis den 28 Maart, *de Groot* Jantina, naar Rouaan. — Van Vlissingen den 26 Maart, *de Boer* Johanna, naar Triest; den 28sten *Hazewinkel* Lucas Wicher, op avontuur. — Van Genua den 20 Maart, *Schut* Jacomina, naar Malaga. — Van Ramsgate den 26 Maart, *Nieveen* Jacoba Catharina, naar Bilbao. — Van Antwerpen den 30 Maart, *Hazewinhel* jonge Hendrik, naar Memel. — Van de Rivier van Nantes den 25 Maart, *Huisman* Hendrika, naar Rotterdam. — Van Swinemunde den 24 Maart, *Roelfsema* Hillechiena Geerdina, naar Amsterdam. — Van Flensburg den 25 Maart, *Douwes* Eendragt, naar Amsterdam. — Van Cuxhaven den 26 Maart, *de Jonge* Jezelina, naar Memel; *Drewes* Afina Hillechiena, naar Dantzig. — Van Hamburg den 27 Maart, *Peper* Fennegina, naar Dantzig; den 28sten *Kramer* de 4 Gebroeders, naar het Kanaal van Bristol; *Dijk* Maria, naar Petersburg.

Vertrokken van Texel den 31 Maart, kapit. *Schut* Jacobina Barbara, naar Genua; *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, naar Liverpool. — Van Brielle den 31 Maart, *Prins* Lammechiena, naar Elseneur. — Van Paimboeuf den 27 Maart, *Huisman* Hendrika, naar Rotterdam. — Van Ipswich den 29 Maart, *van der Veen* vr. Anske, naar Harlingen. — Van Hamburg den 29 Maart, *Jonker* vr. Barbara, naar Fisherow.

Het schip *de Hoop*, kapit. de Weerd, van Schiedam naar Liverpool, is den 28 Maart op de rotsen bij Trwijn Point gestrand en vol water geloopen; de lading spoelt het schip uit.

Kapit. de Boer, van Patjitan in Texel binnen, rapporteert, dat den 3 Februarij van St. Helena was vertrokken het schip *Rabenhaupt*, kapit. Prange, van Tjilatjap naar Amsterdam.

Harlingen, 31 Maart. Binnengekomen den 26sten *de Groot* Arendina, *de Groot* Houthandel en *de Groot* de 3 Gebroeders, alle drie van Christiansand; den 27sten *Plukker* de jonge Hendrik, van Osterrusöer; *Brouwer* Lumina, van Drobach; den 28sten *Klein* Eendragt, van Leith; den 29sten *Drok* Maria Elisabeth, van Osterrusoer. — Vertrokken den 25sten *Munneke* Baudina en den 27sten *Duintjer* Friso, beide naar Engeland; den 29sten *Verstok* Jacoba, naar Dantzig; den 30sten *de Groot* Arendina, naar Noorwegen.

Zoutkamp, 1 April. Vertrokken den 28 Maart kapit. *Pik* Katharina Harmina, naar Pool; den 29sten *Sizer* Fisher, naar Boston; *Brongers* vr. Sophie en den 30sten *van der Werff* Jandina, beide naar Londen; *Sprtk* de 2 Gebroeders, naar Laurwich.

Delfzijl, 2 April. Binnengekomen den 29 Maart kapit. *Leeuw* mejuffer Heiltje, *Pronk* vr. Antje, *Kreutzman* ......, den 30sten *Rozeboom* de Onderneming en den 31sten *van der Molen* Jantina, alle 5 van Leer; *Dirks* Fenna, van Emden; *Bolmeijer* de 2 Gebroeders, van Bremen; *Medendorp* de 2 Gebroeders, van Emden. — Vertrokken den 29sten *Bolmeijer* Uit Vriendschap en *Slik* de jonge Willem, beide naar Leer; *Puister* Maria, naar Hamburg; *Harz* Ober Eems, naar Meppen; *Post* Edzardina Catharina, naar Stockholm; den 30sten *Krüger* Marie, naar Basselt; *Boerma* Ida, naar Leer; *Huisman* Itjea, naar Bremen; den 31sten *Heins* de 5 Gebroeders, naar Leer; *Ugen* Anna Siberdina, op avontuur; *Forma* vr. Antje en *Klein* Bina en Margaretha, beide naar Leer; *Modder* Margaretha, naar Emden; *Schmeedje* Soli Deo Gloria, naar Solburg; *Hazewinkel* Roelf Giezen jr., naar Noorwegen. — Op de Reede den 1 April, *Oldenburger* Astrea, van Bordeaux naar Emden.

Lijst der Nederlandsche Schepen
welke de Sond gepasseerd zijn.

11 Maart. Kleininga, Maria Laurentia (Gron.), v. Liverpool n. Stettin.
14 — Bergman, Cornelis Dasse Viëtor (Winsch.), v. St. Ubes n. de Oostzee.
24 — Cappen, Concordia (Harlingen), van Harlingen n. d. Oostz
Koster, Martha Elisabeth (Finsterwolde), v. Antw. n. Libau.
Lambach, de vrouw Johanna (Delfsh.), v. Delfsh. n. Riga.

De Wind den 11den Maart N.W.; den 14den N.N.W.; den 24sten N.O.

Elseneur, 24 Maart.

207de STAATS-LOTERIJ.
Trekking der Vijfde Klasse.

4de Lijst. No. 10181 en 19818 beide een prijs van *f* 1000.

BROODZETTING, ENZ.
MAANDAG, 2 April 1849, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, 30 *Maart.*

TARWE.	GERST.	Bl. Voer ℔ f
Jar. 72 ℔ f 7,75	Winter 52 ℔ f 2,60	Zw. » 41 » » 2,05
N. Oml. 68 » » 5,60	» 54 » » 2,80	» 44 » » 2,20
» 70 » » 6,10	» 56 » » 3,05	» » »
N. Old. 66 » » 4,70	Zomer 54 » » 2,65	BOONEN.
» 68 » » 5,20	» 56 » » 2,85	Paardb. f 3,25,50,75,90
» 70 » » 5,70	Knobbe 60 » » 3,35	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	» » »	Gr.Gortp.m. f 5,25.60
N. Inl. ℔ f	HAVER.	Par.100N.℔ f 8 a f 11
» 66 » » 3,60	Dikke 35 ℔ f 1,50	Koolz. f 11,50,75 a f 12
» 68 » » 4,00	» 38 » » 1,75	Zomerz.
» 70 » » 4,40	» 41 » » 1,95	Boterz. f
BOEKWEIT.	» 44 » » 2,15	G.Mostz.
Gr. Zand 62 ℔ f 3,55	» 47 » » 2,55	Raapolie p. v. f 41 f 42
» 64 » » 3,95	Bl. Voer 38 » » 1,80	Oude Grasboter ¼ Ton
» 66 » » 4,35	» 40 » » 1,95	f 19—f 21,50
Zw. Zand » »	» 42 » » 2,10	Stalboter ⅛ dito
Veen 64 » » 3,50	Zw. Voer 38 » » 1,85	f 12,50

Tarwe als voren. — Rogge en Boekweit prijshoudende. — Gerst op de verlaagde prijzen met meer kooplust en iets hooger te verkoopen. — Haver als voren wél afgaande. — Boonen in een doen. — Gort flaauw. — Koolzaad bijna niets in omgegaan.

AMSTERDAM, 30 *Maart.* Tarwe bij gerijven aan cons. verkocht: 131 ℔ b. Pools. *f* 325; 130 ℔ dito *f* 328; 131 ℔ Geld. *f* 246 kont.; 130, 131 ℔ dito *f* 248 n. kw.; 122, 124 ℔ Vries. *f* 212, *f* 218; 128 ℔ Munst. *f* 240; 128 ℔ n. Gron. *f* 225; 122 ℔ Norder *f* 205. — Rogge met weinig handel: 121 ℔ Pruiss. *f* 142; 127 ℔ Pommer *f* 155; 124 ℔ Geld. *f* 140. — Gerst in een doen: 102 ℔ Old. Winter *f* 108 aan den molen. — Boekweit door groote buitenlandsche toevoer slap en aan benoodigden *f* 6 lager afgegeven: 121 ℔ Holst. *f* 150.

Koolzaad verkocht: Deensch 63 p. vl.; Ravison 29 p. vl.; op 9 vat Aveelzaad 68 p. vl.; April 68, 68½ p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 61 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering met weinig handel niet williger: op 6/w. *f* 44,75; vlieg. *f* 43,50 a 75; Mei *f* 39,50 a 75; Sept. en Oct. *f* 36,50 a 25; Nov. en Dec. *f* 36,50. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,25; vlieg. *f* 27,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 39,75; vlieg. *f* 38,50 a *f* 39.

LONDEN, 28 *Maart.* De ontzaggelijke aanvoeren der laatste dagen in aanmerking nemende, kon de graanmarkt heden tamelijk vast genoemd worden, daar de houders geene geneigdheid lieten blijken om verkoopen te forceren; alleen waren geringe soorten Haver iets lager verkrijgbaar; alle andere graansoorten hebben zich nagenoeg op den stand van l.l. Maandag gesouteneerd.

Van den 27sten. De voorraad van Holl. Boter vermeerderd zijnde, is de markt flaauw en de prijzen worden met moeite staande gehouden. Beste Friesche Hooi- geldt thans nominaal 90 a 94 sh., beste Hollandsche 80 a 82 sh.

LONDEN, 30 *Maart.* Inl. Tarwe werd tamelijk vast op de prijzen van Maandag gehouden; doch de omzet had weinig te beteekenen, zoodat, indien men bij eenige partij had willen afzetten, lagere prijzen zouden moeten zijn aangenomen. Gerst 1 sh. lager; Boonen en Erwten onveranderd; Haver 1 a 2 sh. lager verkrijgbaar.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.
Amsterdam, 31 *Maart.*

Nederl. Werk. Schuld 2½ pCt. 49 5/16, 49 9/16, 49 9/16; Dito Cert. 3 pCt. 58⅛; Dito dito 4 pCt. 77⅜, 77⅜, 77⅜; O. I. Leening 4 pCt. 76¼. — Belgie, 2½ pCt. 42⅝; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 42½, 42¾, 42¾. — Spanje, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 10¼, 10 7/16, 10 7/16; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 10¼, 10⅜, 10⅜; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 9⅝; Dito 3 pCt. 30¾; Dito Binnenl. à 6|m. 3 pCt. 22 3/16, 22 7/16, 22⅜; Coup. Ardoin 7 15/16, 8 3/16. — Portugal, te Londen 5 pCt. 28; Dito Dito 4 pCt. 29¼, 29⅜. — Rusland, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 101½; Certific. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 90⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 83, 83¼; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 82⅛, 82¾. — Oostenrijk, Metalliek 5 pCt. 72¾, 73; Dito 2½ pCt. 38⅝, 39; Amerik. Bank-Act. 4¼, 5/16; Braz. 5 pCt. 82¾; N. Mexik. 5 pCt. 30¾, 31¾, 31½; Peru 6 pCt. 45½, ¾, ⅝; Grenada 1¼ pCt. 19⅝; Ecuador 3⅛; Grieken 5 pCt. 4⅝, 11/16; Handelm. kontant 147, ¼; Fransche Oblig. 3 pCts. 51⅝, 52½, 52½.

In onze binnenl. fondsen was heden de stemming op nieuw iets aangenamer, bij vrij levendige affaire in Integralen.

Van vreemde effecten waren Spaansche en Portug. vast. Fransche en Oostenrijksche wederom tot verbeterde koersen gevraagd. Van de overige is alleen de meerdere vraag naar Mexic. te vermelden.

Grenada Onbep. St. 1¼ pCt. 18⅝, 11/16; Dito Uitg. 3¾; Bl. Gr. Onbep. St. 4⅛, ¼; Peru Coupons *f* 3⅜, ⅝.

Koers van het geld: Beleening 2½ pCt.; Prolong. 2½ pCt.; Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. 2½ pCt. 49 9/16; Ard. à 510 £ 10⅜; Binnenl. 3 pCts. 22⅜; Metall. 5 pCt. 73¼; Dito 2½ pCt. 39; Fransche Oblig. 3 pCts. 52¾; Peru 46.

AMSTERDAM, 1 *April.* Effekten-Societeit, te 4½ uur.

Integr. 49½, 9/16; 4 pCts. 77⅜; Belg. bij *Rothschild* 2½ pCt. 43⅛; Portug. 4 pCts. 29⅜; Ardoin a 510 £ 10½, 9/16; Dito Coup. 8¼; Binnenl. 3 pCts. 22 9/16; Metalliek 5 pCts. 73. Dito 2½ pCts. 38⅞; Mexik. 31½, ¼, ¼, ⅜, ⅜, 9/16, ½; Peru 46, 1/16, 46; Dito Coup. *f* 3⅜; Frans. Oblig. 2½ pCt. 53⅛, ¼, ⅜, ¼, ⅛, 53, 52¾, ⅞, 53.

Holl. vast bij geringe affaire. Spaansche en Belgische iets aangenamer. Fransche bij zeer levendigen omzet insgelijks meer gewild. In Mexik. was tot iets verlaagde koersen de handel vrij geanimeerd.

ADVERTENTIEN.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van TEEKEN- en SCHILDERKUNST*, onder den naam *PICTURA*, op DINGSDAG, den 3den April 1849, in het gewone LOKAAL, aan de Groote Markt. — KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op WOENSDAG, den 11den April 1849, des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS. — VERSLAG der COMMISSIËN over de SPAARBANK; ter VERLEENING van VOORSCHOTTEN aan GEPENSIONEERDEN en AMBTENAREN; over de HERHALINGS- en ZANGSCHOLEN, en ter BEVORDERING van het SCHOOLGAAN van MINVERMOGENDE KINDEREN. — KEUZE van een LID in de COMMISSIE van VERTEGENWOORDIGING ter ALGEMEENE VERGADERING, ENZ.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

De GODSDIENSTIGE BIJEENKOMST in de MARTINIKERK, tot de uitvoering van het **Oratorium** van ***J. HAYDN***, **is één dag Uitgesteld,** en zal dien ten gevolge plaats hebben **NIET** op WOENSDAG, den 4den, maar op **DONDERDAG, den 5den April e.k., des avonds te 7 uur,** en **NIET**, zoo als vroeger was aangekondigd, te half zeven. — BEWIJZEN VAN TOEGANG zijn tegen **75** Cents, en voor KINDEREN tegen **40** Cents. te bekomen bij **WATERBORG**, aan de Martinikerk, en bij den Boekhandelaar **SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat, bij welke ook het PROGRAMMA te verkrijgen is van de LIEDEREN, die zullen gezongen worden, tegen 10 Cents. Men wordt verzocht, zich bij tijds van *Bewijzen van Toegang* te voorzien.

Wij stellen ons een' avond voor van veel Godsdienstig genot, dat zoowel de Zangers als de Evangeliedienaar, welke bij die gelegenheid spreken zal, ons bereiden, en hopen, dat velen van onze Christelijke Geloofsgenooten daarin met ons zullen deelen, ook om het weldadige doel, dat met de opbrengst van deze Zamenkomst beoogd wordt.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Groningen, 28 Maart 1849. Heden beviel van eene DOCHTER J. Busemann, geliefde Echtgenoote van

J. S. HAVINGA OORTWIJN.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen wélgeschapen ZOON F. Wouda, geliefde Echtgenoote van

Mr. **B. VAN HASSELT.**

Sneek, 28 Maart 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON Geertje U. Zuiderveen, geliefde Echtgenoote van

H. T. KRANENBORG.

O. Pekela, 30 Maart 1849.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote Sina Meihuizen van een' wélgeschapen ZOON.

S. K. DE WAARD.

Grijpskerk, 1 April 1849.

*** Getrouwd:

A. WEITS,
van *Delfzijl*,
en
B. W. PRONK.

Wildervank, 29 Maart 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

H. P. PLAAT
en
E. H. JONKER.

Groningen, 31 Maart 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Heden avond, circa half elf, werd door den dood van onze zijde weggerukt onze geliefde Broeder en Behuwd-Broeder THEODORIS EEKHOFF, in den ouderdom van 31½ jaren; eene slepende ziekte maakte een einde aan zijn leven.

Groningen, 26 Maart 1849.

I. H. EEKHOFF.
Uit aller naam.

*** Heden overleed Mr. HENDRIKUS OCTAVIUS FEITH, *Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid van het Provinciaal Geregtshof van Groningen, Archivarius dier Provincie* en *Curator van de Hoogeschool te dezer stede*, in den ouderdom van ruim zeventig jaren.

Groningen, 27 Maart 1849.

*** Heden overleed onze geliefde eenigste Dochter JANNA CATHERINA, in den bloeijenden leeftijd van 10 jaren en 6 maanden.

Groningen, 29 Maart 1849.

J. H. MARRINK.
A. MARRINK,
geb. **REININK.**

*** Heden voormiddag overleed, na een langdurig lijden, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne dierbare Echtgenoote HILLEGIEN JANS de VRIES, in den ouderdom van bijna 56 jaren, waarvan ik bijna 34 jaren in eenen gelukkigen echt met haar mogt leven. Het geloof, dat zij thans voor eeuwig bij haren Heer en Zaligmaker is, dien zij liefhad, maakt ons stil en lenigt onze smart.

B. B. BOSMAN.

Helpman, 31 Maart 1849.

*** Uitgegeven door **J. B. WOLTERS**, te *Groningen*:

B. BRUGSMA, **SCHETSEN UIT HET NATUURLEVEN.** Een Leesboek voor Scholen. Naar het Hoogduitsch, in 8vo, 27½ Cts.

WAGNER'S **BIJBELSCHE VERHALEN**, voor Scholen en Huisgezinnen. Naar het Hoogduitsch, door Dr. *L. S. P. MEIJBOOM.* Vijfde Druk. Twee Stukjes, ieder 30 Cts.

SOMNIUM SCIPIONIS, suorum in usum discipulorum ed. Dr. *M. J. NOORDEWIER.* In 12vo, 35 Cts.

*** Bij **C. J. MEKEL**, Boekverkooper te *Uithuizen*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

MOET HET OUDE KLEED OOK VERNIEUWD WORDEN? Eene belangrijke Vraag aan de SCHOOLONDERWIJZERS in de *Provincie Groningen*, Leden van het WEDUWEN- en WEEZENFONDS, door eene vereeniging van Leden van hetzelve. Prijs *f* 0 — 15.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

bijzonder de GESCHIEDENIS en de STAATS- en LANDHUISHOUDKUNDE betreffende, benevens eenige HANDSCHRIFTEN, PLAATWERKEN, KAARTEN, MEDAILLES, MUNTEN, ENZ.; meerendeels nagelaten door den Heer **M. P. D.** Baron **VAN SIJTZAMA**, Staatsraad, Gouverneur van *Friesland*; te houden op **DINGSDAG**, den **17**den **APRIL** 1849, door den Boekhandelaar **W. EEKHOFF**, te *Leeuwarden*, en daags te voren te bezigtigen. De CATALOGUS is verzonden en op *franko* aanvrage verkrijgbaar.

*** De **CURATOR** in het FAILLISSEMENT van **WILLEM BLAUPOT**, hebbende gehandeld onder de namen van **W. BLAUPOT EN J. H. BLAUPOT & ZOON**, te *Groningen*, roept bij deze op al degenen, welke iets aan gemelden Boedel VERSCHULDIGD zijn, of van dien Boedel onder zich mogten hebben, om daarvan binnen ééne maand na heden Betaling en Afgifte te doen ter woonplaats van den ondergeteekende, in de Oosterstraat, Letter S, No. 49 zwart.

GRONINGEN, 2 April 1849.

De Curator voornoemd:
Mr. S. MENALDA.

De ondergeteekenden, zich naar elders begevende, BEDANKEN bij deze de INGEZETENEN dezer Stad en Provincie voor de haar gedurende de 7 jaren van haar verblijf te dezer Stede ten deel gevallene BEGUNSTIGING en VRIENDSCHAP, en nemen voorts de vrijheid, al degenen, die haar nog VERSCHULDIGD zijn, vriendelijk uit te noodigen, deze GELDEN wel ten spoedigste te willen voldoen aan haren Broeder, den Heer C. B. BUIJS, in de Guldenstraat alhier.

GRONINGEN, 31 Maart 1849.

W. en P. M. BUIJS.

*** Op ZATURDAG, den 7den April 1849, des namiddags te twee uur, ten Huize van den Kastelein ALKEMA, te *Leermens*, zal, van wege de ZANDSTER- en WESTEREMDER-SCHEPPERIJEN, publiek, op nadere approbatie, in drie perceelen of in massa worden aanbesteed:

Het AFDAMMEN, DROOGMAKEN en het GRAVEN van de **LEERMENSTER, ZANDSTER** en **ZIJLDIJKSTER MAREN**, lang pl. m. **7370** Ellen.

Het Bestek en de Conditiën hiervan zullen van heden af ter lezing liggen ten Huize van Aanbesteding, zullende van het Werk de noodige aanwijzing worden gedaan op Woensdag, den 4den, en Donderdag, den 5den April e.k., beginnende van de *Spijkerboor*, en tot welk einde zich de Gegadigden op die beide dagen kunnen vervoegen, des morgens te negen uur, ten Huize van den Kastelein STAR, te *Oosterwijtwert*.

Namens de Directie voornoemd:
J. Q. CLEVERINGA, *Secretaris*.

AANBESTEDING.

De DIRECTIE van het SCHOUWERZIJLVEST maakt bekend, voornemens te zijn, onder nadere Approbatie van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, in het openbaar aan te besteden:

Het **BOUWEN** eener **NIEUWE STEENEN SLUIS** bij de ***Schouwerzijl***, in de plaats der bestaande Houten Zijl, met de LEVERANTIE van alle daartoe benoodigde **MATERIALEN**. De BESTEKKEN hiervan zullen ter lezing liggen te *Groningen* bij de Wedw. BULSING, de Wedw. BONTEKOE, Wedw. DE JONGE, VAN DER LAAN en TEN HAVE; te *Delfzijl* bij HAZENHOEK en WEITS; te *Onderdendam* in het ZIJLVESTERHUIS; te *Wehe* in het GEMEENTEHUIS; te *Schouwerzijl* bij den WAARMAN en te *Leeuwarden* in het SNEEKER VEERHUIS en de NIEUWE DOELEN.

Deze **AANBESTEDING** zal plaats hebben in het GEMEENTEHUIS te *WEHE*, op VRIJDAG, den 13den April e.k., des namiddags te twee uur; zullende twee dagen te voren locale Aanwijzing worden gedaan, en de Teekening dezer Sluis dan mede bij den WAARMAN aldaar ter bezigtiging liggen.

WEHE, 2 April 1849.

Van wege de DIRECTIE voornoemd:
De Secretaris,
J. VAN JULSINGHA.

TERMUNTER-ZIJLVEST.
AANBESTEDING.

In de maand APRIL 1849 zal, op tijd en plaats nader te bepalen, publiek worden Aanbesteed de navolgende **ZIJLVESTERWERKEN**, alles loopende van den 1 Mei 1849 tot den 1sten Mei 1850.

I. Een ONDERHOUDS-BESTEK der ZIJLVESTERWERKEN in het *WOLD-OLDAMBT*, eerste gedeelte.

II. Een ONDERHOUDS-BESTEK der ZIJLVESTERWERKEN in het *WOLD-OLDAMBT*, tweede gedeelte.

III. Een BESTEK van eene TEEN-BESCHOEIJING in het *KLEI-OLDAMBT*, bij de *TERMUNTERZIJL*.

IV. Een ONDERHOUDS-BESTEK der ZIJLVESTERSLUIS, HAVEN- en ANDERE WERKEN in het *KLEI-OLDAMBT*.

U. E. STHEEMAN, *Secret.*

BERIGT.

Aan de Belanghebbenden wordt ter kennis gebragt, dat in de Vergadering van **CONCESSIONARISSEN** van den *WINSUMER STRAATWEG* het Dividendum over het verloopen Dienstjaar voor ieder aandeel is gestatueerd op **VIJF GULDENS.** En zal tot de Uitbetaling daarvan tegen uitwisseling van het vijfde Coupon worden gevaceerd ten Kantore van den Commissaris, Jonkheer Mr. T. J. VAN IDDEKINGE, te *Groningen*, van nu af iederen Marktdag der volgende Maand April, telkens des voormiddags van 10 tot 12 uur.

Men wordt vriendelijk en dringend verzocht, om aan de bovenstaande uitnoodiging, ***binnen den gestelden termijn***, *te voldoen.*

GROOTE VERKOOPING
VAN
ROERENDE GOEDEREN.

Op WOENSDAG, den 18den April 1849, des voormiddags te 10 uur, en volgende dagen, gedenkt de CURATOR in het FAILLISSEMENT van **PIETER DE VRIES**, *Koopman* te *Groningen*, in de Oude Ebbingestraat, op gewoon Crediet, ten overstaan van den Deurwaarder J. BARLINCKHOFF, publiek te verkoopen de navolgende GOEDEREN, als: MAHONIEHOUTEN KABINET, DITO LINNENKAST, DITO SECRETAIRE, DITO RONDE en EIKENHOUTEN TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, GLAS, PORSELEIN, LINNEN-, TAFEL- en BEDDEGOED, GOUD en ZILVER, waaronder 2 GOUDEN HOROLOGIËN; voorts eene groote partij IJZERWAREN, bestaande in BEITELS, VIJLEN, ZAGEN, BOREN, KRAMMEN, SPIJKERS, ENZ., KRUIDENIERSWAREN, waaronder eenige BALEN ONGEBR. KOFFIJ, LIKEUREN en VERFWAREN, WINKELGEREEDSCHAPPEN en eene partij KRAMERIJEN, VLAGDOEK en WIMPELS, benevens een BOK en BOKKEWAGEN en hetgeen verder zal worden gepresenteerd. — Alles te bezien des DINGSDAGS vóór den Verkoop, des morgens van 9—12 en des namiddags van 2—5 uur.

de Curator:
Mr. J. L. TRIP.

*** Op bekomene **REGTERLIJKE AUTORISATIE** en ten overstaan van eenen BEVOEGDEN, daartoe aan te wijzen AMBTENAAR, zal de **CURATOR** in het Faillissement van **R. A. J. SORMANI**, vroeger *Koopman in Glas-, Aarde-* en *Blikwerk*, te *Groningen*, in den loop der maand APRIL, op nader te bepalen dagen, in het openbaar, volgens plaatselijk gebruik, verkoopen: eene *groote, veelsoortige partij* **GROF** en **FIJN GLAS-** en **AARDEWERK**, benevens eene *aanzienlijke hoeveelheid* **FIJN VERLAKT BLIKWERK**, alles zeer goed geconditioneerd.

GRONINGEN, 2 April 1849.

De Curator voornoemd:
S. M. S. MODDERMAN.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

ZOMERDIENSTEN.

Van *KAMPEN* op *AMSTERDAM* (behalve Zaturdags), **DAGELIJKS**, 's namiddags te 1½ uur.

Van *AMSTERDAM* op *KAMPEN* (behalve Zondags), **DAGELIJKS**, 's morgens te 6 uur.

De **DILIGENCE** van *Groningen* over *Zwolle* naar *Kampen*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *Kampen* op *Amsterdam*, vertrekt DAGELIJKS, des avonds te 11 uur, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij C. A. FRIGGE; — de Reizigers komen vroegtijdig genoeg te *Amsterdam* aan, om met den laatsten spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. — Voorts loopt deze dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem* en *Nijmegen*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den DERDEN TREIN.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt bekend, dat de Voorjaars INDIGO en COCHENILLE Veilingen der Maatschappij van 1849, zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen en bestaan uit de hoeveelheden, hieronder gemeld:

Te **AMSTERDAM**, op DINGSDAG, den 1sten Mei 1849.

413 *heele* } Kisten **JAVA INDIGO**, liggende *aldaar.*
1470 *kwart* }
25 Kisten **JAVA COCHENILLE.**

Te **ROTTERDAM**, op VRIJDAG, den 4den Mei 1849.

754 *heele* } Kisten **JAVA INDIGO**, liggende *aldaar.*
1313 *kwart* }
8 *dito* „ **SUMATRA** „ „ „
254 Kisten **JAVA COCHENILLE** „ „
5 „ **TEGEL DITO** „ „

met voorbehoud, de voormelde hoeveelheden *Indigo* te vermeerderen, te *Amsterdam*, met **934** halve en Kwart Kisten,
en te *Rotterdam*, „ **520** „ „ „
ingeval de Schepen, waarmede deze aanvoeren verwacht worden, tijdig genoeg binnenkomen.

De Directie geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Najaars-Veilingen van 1849, geene andere, dan de bovengemelde partijen *Indigo* en *Cochenille*, zal aan de Markt brengen.

De Notitiën met de Veilcondítiën zullen in tijd worden uitgegeven.

AMSTERDAM, 17 Maart 1849.

VAN DER OUDERMEULEN, *Pres.*
GOUDSWAARD, *Dir., fung. Secret.*

BOELDAG.

Op WOENSDAG, den 4den April 1849, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, zal, op de Boerenplaats van de Erven J. K. NIEHOFF, te *Noorddijk*, publiek worden verkocht: Een aanzienlijk **BOERENBESLAG**, bestaande in VEE, BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, eene partij HOOI, STROO en MEST; voorts **HUISMOBILIA, ENZ.**

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG, den 6den April 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein T. G. MEINEMA, aan den Straatweg onder *Dorkwert*, voor één Saizoen, publiek worden verhuurd: Ongeveer 21 Bunders best GROENLAND, toebehoorende aan de Kinderen van en gelegen bij de Plaats van de Weduwe A. J. GERBER, aan den Straatweg onder *Dorkwert*, en zulks in perceelen, om te Hooijen en te Weiden.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zal, op WOENSDAG, den 4den April 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven EEKHOFF, te *Groningen*, worden verkocht: Eene ruime DUBBELE BEHUIZING met WOONKELDER, tusschen den Ebbingeboog en de Bloemstraat, get. H no. 188 V, O 52, 68, op den hoek van het Snorrigje, bewoond door H. WILKENS en anderen, bij het Kadaster bekend onder sectie F no. 167.

Te bezien den dag van en vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur. Dadelijk te aanvaarden.

Mr. J. J. CREMERS.

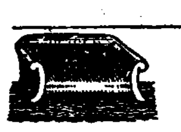

Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG, den 5den April 1849, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, voor de Behuizing door wijlen Mevrouw de Weduwe van den Heer W. GODIN bewoond geweest, op den hoek van de Heere- en Kleine Pelsterstraten, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Onderscheidene MAHONIEHOUTEN, JAPANSCH-VERLAKTE en ANDERE GROOTE en KLEINE **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: SOPHA, CHIFFONNIÈRE, TAFELS, STOELEN, LEDEKANTEN, SPIEGELS, TAPIJTEN, ENZ.; voorts BEDDE-, LINNEN- en TAFELGOED, JUWEELEN, GOUD- en ZILVERWERKEN en meer andere GOEDEREN; alles te bezien daags vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

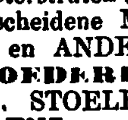

MORGEN, WOENSDAG, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, de GEANNONCEERDE VERKOOP van den nagelaten deftigen **INBOEDEL** van wijlen den Heer W. ZUIDEMA, voor de Behuizing van den Heer A. L. SCHOLTENS, aan de Groote Markt, waarbij nog uitmuntend BEDDEGOED, GOUD en ZILVER. Heden namiddag van 2—5 uur te bezien.

FIRMA **Steen & Comp.**

LANDVERHURING.

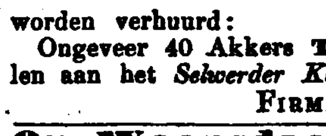

Op ZATURDAG, den 7den April 1849, des avonds te 6 uur, zullen, ten Huize van WALLENGA, buiten de Boteringepoort, in *de Koekoek*, voor één Saizoen, worden verhuurd:

Ongeveer 40 Akkers **TUINGROND**, liggende in perceelen aan het *Selwerder Klooster.*

FIRMA **Steen & Comp.**

Op Woensdag, den 25sten April

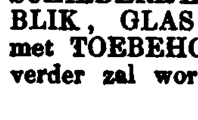

1849, des morgens te 10 uur en vervolgens, zal, ten Huize van R. BRONGERS, in de Heerestraat, publiek worden verkocht een deftige **INBOEDEL**, bestaande in: EIKENHOUTEN KABINET, KLEERKAST, COMMODE, LADETAFEL, BUREAU, MAH. RONDE TAFEL, VIERKANTE TAFELS, HALVE KASTKLOK, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, OUD PORSELEIN, KOPER, TIN, BLIK, GLAS, AARDE- en VAATWERK, BEDDEN met TOEBEHOOREN, WINKEL, TOONBANK en hetgeen verder zal worden gepresenteerd.

FIRMA **Steen & Comp.**

*** Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, gedenkt de Wedw. ALBERT HUIZINGA, aan hare Boerenplaats in *de Weer*, te *Stedum*, op DINGSDAG, den 10den April 1849, te 2 uur, **BOELDAG** te houden van:

5 beste PAARDEN, 16 RUNDEREN, 20 SCHAPEN, 2 beste oude ZWIJNEN met 25 BIGGEN; voorts alle de BOERENGEREEDSCHAPPEN, KERN- en MELKGEREEDSCHAP, HOOI, STROO, ENZ.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DONDERDAG, den 12den April 1849, des namiddags te een uur, ten verzoeke en ten Huize van JANS J. EGGENS, te *Harkstede*, publiek, op gewone Conditiën, te verkoopen:

3 PAARDEN, 14 HORENBEESTEN, 10 SCHAPEN, 1 MOT met BIGGEN, 2 WAGENS, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, 100 Voeren MEST, 20 Voeren STROO en verdere LOSSE GOEDEREN.

Mr. J. D. TRESLING.

De geannonceerde VERHURING der **VASTE GOEDEREN** van wijlen de Wedw. *G. D. FIEBENS*, welke op den 4den April 1849, ten Huize van de Weduwe H. HEUVELING, te *Westerbroek*, zoude gehouden worden, ZAL, OM REDENEN, *GEEN VOORTGANG HEBBEN.*

Mr. J. D. TRESLING.

De GEANNONCEERDE BOELDAG, welke door den ondergeteekende op eerstkomenden DONDERDAG en VRIJDAG, den 5den en 6den April 1849, ten Sterfhuize van de Weduwe G. D. FIEBENS, te *Westerbroek*, zoude gehouden worden, wordt tot nadere bekendmaking **UITGESTELD.**

J. VEENHOVEN, H.z.,
Griffier.

BIJ TOEVAL TE HUUR,

om op den eersten Mei e.k. te aanvaarden: de roijale **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, boven den Meubelmaker J. A. JONKHOF, bij den Boteringeboog. Te bevragen bij Mejufvr. de Wedw. DERK H. BOSCH, bij den Kijk-in-'t Jatsboog.

Het Vorstelijk Tandpoeder,

alom bekend als een UITMUNTEND MIDDEL tot **zuivering** van **MOND** en **TANDEN**, is steeds te bekomen, à **60** Cents het verzegeld Doosje, bij den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK, in de Guldenstraat, te *Groningen.*

KLEEDINGMAGAZIJN
van **J. B. MEDDENS**, *te Groningen*,

heeft de nieuwe artikelen voor het aanstaande saizoen ontvangen, als: Broeken- en Vestenstoffen, groote partij Lakens voor Kleedjassen, Paletot en Fantaisie-Rokken, Fransche Zijden en Vilten Hoeden, naar de laatste mode, zwarte Zijden Doeken, extra, en onderscheidene nieuwigheden meer, alles tot zeer lage prijzen. Bovengenoemde rekommandeert zich vriendelijk.

HOEDEN-MAGAZIJN.

De ondergeteekende heeft het genoegen te berigten, dat hij heeft ontvangen alle soorten van **SUPRA FIJNE RONDE CASTOOR-** en **ZIJDEN HOEDEN**, naar den laatst uitgekomen smaak; alsmede **PREDIKANTSHOEDEN.** Rekommandeert zich ten vriendelijkste.

J. A. WREESMAN,
in de Klok, tusschen de 2 Markten.

N. G. JONGEBLOED,
aan de Groote Markt,

berigt aan de DAMES, dat hij ontvangen heeft de **NIEUWE MODELLEN** van **ARGEMET-, RAND-** en **STROOHOEDEN**, waarin hij zich vriendelijk aanbeveelt.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zij ruim gesorteerd is in alle soorten van **STROOHOEDEN, LINTEN, BLOEMEN**, ENZ., en zich tevens vriendelijk aanbeveelt in het maken van alle soorten van ZIJDEN- en andere HOEDEN en in het WASSCHEN van **STROOHOEDEN**; verzoekende gunst en rekommandatie, onder belofte eener zuinige en prompte behandeling. — Verzoekt eenige **MEISJES** ter LEERING.

M. M. JANSSEN, in de Gelkingestraat, nabij de Markt.

LEEST HIER!

Bij **BRUGT DOUWES**, in de Zwanenstraat, is te bekomen Opregte **FIJNE RAPPÉ** of **CAROTTEN SNUIF** à *f* 1—00, in Flesschen van VIJF ONCEN; alsmede alle soorten van **SIGAREN**; wordende deze alle bij hem zelven gefabriceerd.

NB. Ook is bij denzelven **TE KOOP**: HAVANNA, MANILLA, DOMINGO, JAVA en meerdere soorten FIJNE, BLANKE TABAK; verzoekt vriendelijk gunst en rekommandatie.

De ondergeteekende heeft op nieuw ontvangen: **RIJST** van 7, 8, 10, 12, 14 en 15 Cents de 5 Oncen, nieuwe kleine **KORINTEN**, 16 en 17 Cents de 5 Oncen, nieuwe **ROZIJNEN** van 12 en **POTROZIJNEN** van 15 Cents, alsmede **SUIKER** van 22½, BLANKE 25, MELIS 29 Cents de 5 Oncen.

G. ZEEHUIZEN,
in de Zwanenstraat.

Versche Texelsche Oesters,

bij H. KOMDEUR, in de Harderingestraat.

Bij L. L. GOSSCHALK,
Gelkingestraat,

zijn op heden geslagt: twee **BESTE VETTE OSSEN**; tevens is bij hem het geheele jaar door **VERSCH VLEESCH** te bekomen; verzoekende vriendelijk gunst en rekommandatie, belovende eene honnette behandeling.

DOOR TOEVAL UIT TE HAND TE KOOP:

eenige gebruikte **RIJTUIGEN**, naar den laatsten smaak, zoo goed als nieuw, zijnde eene **BAROUCHETTE**, een **CALES** op **VEREN**, waarbij een BOK, twee CARIKELS, een ligt loopende WAGEN, en onderscheidene zeer beste PAARDENTUIGEN. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

Een Nederlander, buitenlands wonende, van voornemen zijnde, zijn' **ZOON**, die eene goede Opvoeding heeft genoten en thans om de 15 jaren oud is, voor eenige jaren naar het Vaderland te zenden, ten einde de HOLLANDSCHE TAAL te leeren, doch om voortdurend ONDERWIJS te genieten vooral in de FRANSCHE en ANDERE TALEN, wenscht dezen zijnen Zoon, die tot den Handel opgeleid zal worden, toevertrouwd te zien aan eene fatsoenlijke, beschaafde PROTESTANTSCHE FAMILIE, — bij voorkeur waar het Fransch gesproken wordt — woonachtig in eene Stad, alwaar gelegenheid bestaat, het voorschreven doel te bereiken.

Hierop reflecterenden gelieven zich, onder letter X, aan den UITGEVER van dit BLAD, met *franco Brieven*, uiterlijk ultimo April, te adresseren, met opgaaf der Voorwaarden.

ER WORDT GEVRAAGD:

Een **SMIDSKNECHT**, dadelijk of met MEI e.k., bij **F. J. DRIESENS**, te *Scharmer.*

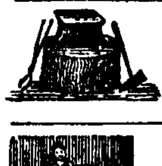

Eene GETROUWDE VROUW, van gezond gestel, zes weken oud Kraams, verlangt een **KIND AAN DE BORST.** Te bevragen aan het BUREAU DEZER COURANT.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 30sten Maart
1849, *no.* 26.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

„Den 15den des morgens werd de ademhaling nog moeijelijker; voortdurend waren de opgegeven stoffen met bloed vermengd. Gedurende het toen afgeloopen etmaal, zeide de Koning op twee verschillende tijdstippen en met de grootste kalmte: „*Ik voel dat mijn einde nadert.*"

„Intusschen namen de verschijnselen gedurende den dag in hevigheid af. Vooral was het ophoesten gemakkelijker, en waren de stoffen van beteren aard. Des avonds was de warmtegraad van het ligchaam zeer matig. De polsslag was wel is waar eenigzins tusschenpoozend, doch dit laatste verschijnsel was sedert eenigen tijd niet zeldzaam.

„In vergelijking met den vorigen dag en nacht was de toestand des Konings meer gerustsstellend; de hoop herleefde in aller harten, in weerwil van het bekende gevaar, dat het organisch gebrek aan het hart opleverde.

„De avond bleef rustig, en nog te middernacht deed niets de nabijzijnde noodlottige gebeurtenis vermoeden.

„Omstreeks twee uur in den morgen gevoelde de Koning eensklaps eenen hevigen schok in de hartstreek. Zijn gewone geneesheer, die zich steeds in de kamer bevond, ontwaarde terstond, dat de hartkloppingen buitengewoon sterk waren, zoozeer zelfs, dat Zijne Majesteit uit het bed sprong. Weldra verschenen de beide andere geneesheeren, en alle hulpmiddelen werden aangewend, doch te vergeefs. De Koning zeeg in de armen van zijnen geneesheer neder, en sprak deze laatste woorden: „Ik gevoel mij de krachten ontzinken." Op hetzelfde oogenblik gaf Zijne Majesteit den geest.

„Het was den 17den Maart, te half drie des morgens."

„Volgens de loopende geruchten," — zegt het *Zondagsblad*, — „zoude het voornemen bestaan, om een standbeeld voor *Willem II* op te rigten, en het te plaatsen in het Willemspark, met het gezigt op het Alexandersplein, waardoor een blijk van dankbare herinnering zou worden gegeven voor al het schoone en aangename, in dien omtrek door hem verrigt"

— De door den procureur-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden, den heer mr. *G. A. G. van Maanen*, gehouden rede, bij gelegenheid der plegtige afkondiging van de proclamatie van Z. M. Koning *Willem III*, luidde aan het slot als volgt:

„Zoo was *Willem II* niet alleen als uitstekend hoofd van den Staat geëerbiedigd door den landzaat, die met grond kon vertrouwen, dat zijn welzijn het doel was van de onvermoeide zorgen des Konings; maar hij was voor het geheele volk als vaderlijke vriend en weldoener bemind.

„Van dáár die algemeene deelneming in de rampen, die hem troffen; — die angstige belangstelling bij ieder berigt omtrent zijn lijden; — van daar die *diepe* rouwe, toen men de zekerheid bekwam, dat dit lijden slechts met zijn leven had opgehouden.

„Nadat hij „*in zijnen tijd den raad Gods gediend had, is hij ontslapen*", maar het goede, dat hij gedaan heeft, zal niet verloren gaan.

„En zoo ik in ééne bede voor den Koning, die thans, naar de Grondwet en geboorte-regt, de Regering heeft aanvaard, alles mag bevatten, wat opregte vaderlandsliefde, gepaard aan onwankelbare trouw en verknochtheid aan zijnen geëerbiedigden persoon kunnen uitdrukken, zoo zij het deze: dat, als ook voor hem de jongste ure zal hebben geslagen, hij door onze kinderen even innig worde betreurd, als zijn onvergetelijke vader door het thans levende geslacht."

— Bij gelegenheid dat door de Nederlandsche zeemagt de eed van trouw aan den Koning is afgelegd, heeft Z. M. de navolgende dagorder gerigt aan de Nederlandsche marine:

DAGORDER.

„*Officieren van alle rangen bij de Nederlandsche Marine, onder-officieren, matrozen en mariniers!*

„Door het afsterven van Mijnen onvergetelijken Vader, hebt gij ook Hem verloren, die de warmste belangstelling koesterde voor het Nederlandsche zeewezen en de vele door u bewezen diensten op hoogen prijs stelde.

„De liefde, die Hij de Nederlandsche marine toedroeg en waaraan Hij ook mijnen Broeder wijdde, maakt het Mij tot een' heiligen pligt daaraan Mijne zorgen te besteden en hare belangen te behartigen.

„Dit is Mijn wensch! dit is Mijn voornemen!

„Ik heb door den eed van trouw, dien gij op nieuw hebt afgelegd, de overtuiging verkregen, dat gij aan het Vaderland, voor ons allen zoo dierbaar en waarvan het welzijn zoozeer aan het Zeewezen is verknocht, even als altijd uwe trouwe diensten zult wijden."

— De opperkamerheer heeft, op 's Konings last, bekend gemaakt, dat de rouw, wegens het overlijden van den Koning, Hoogstdesz. Vader, zal worden aangenomen, te rekenen van den nader aan te kondigen dag der begrafenis.

Deze rouw zal gedragen worden gedurende 34 weken, te weten:

A. 25 weken de *groote* rouw.

VOOR DE HEEREN: Zwart lakensche kleederen met knoopen van laken, gedurende de *acht* eerste weken, met pleureuses van wit battist aan de mouwen, zwarte degen en gespen en zwart floers of krip om den bol van den hoed.

Degenen, die in betrekkingen zijn waaraan het costuum verbonden is, dragen zwarte onderkleeding en een zwart krip of floers om den linker arm. Bijaldien zij dragonnes aan den degen en troetels aan den hoed hebben, worden deze met krip of floers overdekt.

VOOR DE DAMES: Zwart wollen stoffen zonder garnituren, gedurende de acht eerste weken met hangende kappen van krip, zoo als voor vaders-rouwen gebruikelijk zijn; zwarte lederen handschoenen, zwarte hals- en oorsieraden, zwarte waaijers van floers of krip.

B. 6 weken de *middelbare* rouw.

VOOR DE HEEREN: Zwart lakensche kleederen met gewerkte of zijden knoopen, zwarte of loodkleurige handschoenen, blaauwe degen en gespen, hoeden zonder floers of krip.

Bij costumes worden de dragonnes en troetels van het krip of floers ontbloot.

VOOR DE DAMES: Zwarte zijden stoffen en geglaceerde handschoenen, hals- en oorsieraden blaauw of paarlen, maar geene juweelen of edelgesteenten, garnituren van zwart floersgaze, geene kanten, de waaijers zwart geglaceerd.

C. 3 weken de *ligte* rouw.

VOOR DE HEEREN: Als onder B, met gekleurden degen en gespen en witte handschoenen.

Bij costumes mede als onder B, met zwarte of blaauwe onderkleeding en witte handschoenen.

VOOR DE DAMES: Zwarte zijden of fluweelen stoffen met gekleurde garnituren, ook witte stoffen zonder gekleurde garnituren; juweelen, edelgesteenten en kanten; witte handschoenen, gekleurde waaijers.

D. De heeren militairen dragen den rouw overeenkomstig de dienaangaande bestaande bepalingen voor het leger.

— Naar men verneemt, heeft het bestuur der hier gevestigde vereeniging tot bevordering van ambachten onder de Israëlieten, waarvan wijlen Z. M. de Koning beschermheer was, besloten, dat de jongelingen, in die vereeniging opgenomen, uiterlijke teekenen van rouw zullen dragen wegens het betreurenswaardige sterfgeval van Z. M.

— Onder de laatst bekend gewordene weldaden van Z. M. Koning *Willem II* behoort eene gift van ƒ 100, kort vóór Hoogstdezelfs jongst vertrek naar Tilburg, ten behoeve van het Protestantsch gesticht te Montfoort.

Van den 27sten. Z. M. de Koning is heden ochtend uit Tilburg in deze residentie teruggekomen. — Z. M. heeft den kapitein-ter-zee *Coops* benoemd als bevelhebber van het wachtschip *de Schelde*, te Hellevoetsluis.

— Eene commissie van leden der Eerste Kamer van de Staten Generaal heeft op heden aan Z. M. den Koning overgebregt het door die Kamer vastgestelde adres van rouwbeklag.

Z. M. heeft op dit adres het volgende geantwoord:

„MIJNE HEEREN!

„Ik betuig U Mijnen dank voor deze woorden van troost, Mij toegesproken.

„Ik verzoek U, deze Mijne dankbetuiging aan de gezamentlijke leden der Eerste Kamer van de Staten Generaal, te willen overbrengen.

„Teregt wordt het verlies, dat wij leden, door U treffend genoemd; want de Koning, wiens vroegtijdig afsterven wij betreuren, was de weldoener van zijn volk.

„Het is daarom opbeurend voor Mijne diepbedroefde Moeder, voor Mij en voor Mijn geheel Huis, van alle zijden en ook van U, Mijne Heeren! de bewijzen te mogen ontvangen, in welke groote mate de dierbare afgestorvene de opregtste liefde van allen verworven had.

„Niet minder bemoedigend is het voor Mij, bij den aanvang Mijner regering, van de Eerste Kamer der Staten Generaal de toezegging te mogen ontvangen van hare medewerking, ter ondersteuning Mijner pogingen, die Ik vast besloten ben aan te wenden ter voltooijing van het werk, waarvan Mijn geliefde Vader de grondslagen heeft gelegd.

„De Kamer blijve Mij die ondersteuning in ruime mate schenken, en het zal onder Gods zegen ons dierbaar Vaderland wél gaan."

Van den 28sten. Naar men verneemt, zal H. K. H. Mevrouw de Erfgroothertogin *van Saksen-Weimar-Eisenach*, tot de begrafenis van haren Vader, bij H. M. de Koningin-Weduwe te Tilburg verblijven.

— Gisteren namiddag is Zr. Ms. opperkamerheer, de baron *van Doorn van Westcapelle*, uit Tilburg in deze hofstad aangekomen, om de noodige maatregelen te beramen voor de plegtige der aardebestelling van wijlen den Koning.

AMSTERDAM, 27 Maart.

Men verneemt, dat er besloten is, om op den dag van 's Konings teraardebestelling geene beurs te houden.

— In de afgeloopene week stond voor de correctionele kamer der arrondissements-regtbank alhier teregt een meisje, omstreeks 25 jaren oud, hetwelk een half jaar lang haar werk had gemaakt van kleine kinderen van hunne gouden oorbelletjes, colliers met gouden slootjes, geld, parapluien, enz. te berooven.

De regtbank heeft, na een groot getal kinderen met hunne ouders, en de personen, die het gestolene gekocht of in beleening genomen hadden, gehoord te hebben, de schuldige veroordeeld tot *vier jaren* gevangenzetting.

Van den 28sten. Naar men ons verzekert, zal de inhuldiging des nieuwen Konings, binnen onze hoofdstad, nog voor het einde der maand April plaats hebben.

— Men wil thans stellig weten, dat de begrafenis van Koning *Willem II* bepaald is op Woensdag, den 4den April e. k., des morgens te half elf.

GOUDA, 20 Maart.

Naar men verneemt, is in de raadsvergadering van gisteren ingekomen een koninklijk schrijven, waarbij, onder anderen, aan de meerderheid der leden moet zijn kennis gegeven, „dat Z. M., naar aanleiding van hun rekest, geene reden heeft gevonden, in een nader onderzoek te treden opzigtens het geschil tusschen hen en het hoofd des bestuurs, sedert eenigen tijd bestaande. En wordt dus aan die leden vrijgelaten, indien zij zich niet met de regeringsmaatregelen des burgemeesters kunnen vereenigen, hunne betrekking neder te leggen, liever dan in het stedelijk bestuur eenen toestand te doen voortduren, die niet dan ten nadeele der burgerij kan verstrekken."

Van den 23sten. In de heden alhier gehoudene raadsvergadering hebben de heeren *M. F. Hoffman*, *F. E. Wellet*, *W. F. Buchner*, *C. C. Krom*, *N. Yzendoorn*, *J. W. Fortuin Droogleever*, *J. A. Remy* en *A. de Jaager*, ieder afzonderlijk, hun ontslag gevraagd als leden van den raad dezer stad, en is zulks op eene eervolle wijze *voorloopig* aan hen toegekend.

Zoo ras in dezen eenig besluit zal zijn genomen, zullen zoowel de motieven, die bij de gedane aanvragen tot ontslag zijn ingediend, als alle de ter dezer zake voorafgegane omstandigheden geregeld worden medegedeeld, opdat men allerwegen de aanleiding leere kennen, die tot zulk eenen radicalen stap heeft *moeten* doen besluiten.

VENLO, 24 Maart.

Terwijl men gisteren te Venray bezig was met het luiden der klokken, ter gelegenheid van het overlijden van Z. M. *Willem II*, viel eensklaps de klepel uit eene derzelve, en trof dermate een der zich daaronder bevindende personen, met name *Jan Schreven*, dat hij oogenblikkelijk den geest gaf. — Als eene bijzonderheid merkt men aan, dat kort geleden deze zelfde persoon, voor de arrondissements-regtbank te Roermond, heeft teregt gestaan ter zake van smaadwoorden jegens Z. M. den Koning en de hooge regering.

'sHERTOGENBOSCH, 24 Maart.

De arrondissements-regtbank te 's Bosch heeft in de zaak van het gebruiken van valschen inkt — [waarvan wij in een vorig nommer gewaagden] — uitspraak gedaan, en beslist, dat de bewuste vervoer-biljetten voor geslagt en gemaal wel is waar waren geschreven met eene inkt-soort, die vele waterdeelen bevatte, doch welke geenszins met de benaming van valsche of uitwischbare inkt was te bestempelen. Noch de van zijde der bekeurde noch der eischende partij zal men zich van deze uitspraak in appèl of cassatie voorzien.

TILBURG, 25 Maart.

H. K. H. Prinses *Marianne* is heden ochtend te 6 uur hier aangekomen en aan het logement *de Gouden Leeuw* afgestapt. Tegen 12 uur heeft H. K. H. een bezoek bij H. M. de Koningin-Weduwe afgelegd, en, na het stoffelijk overblijfsel van Z. M. den Koning te hebben bezigtigd, is H. K. H. over den Moerdijk naar de residentie terug gekeerd.

Van den 26sten. Heden morgen om zes uur arriveerde zeer onverwacht Z. M. de Koning, om heden avond weder naar 's Hage te retourneren. Hoogstdezelve stapte op eigen verlangen af bij den heer *Bogaers von Boxtel*, waar Z. M. in vroeger jaren, tijdens dat het hoofdkwartier hier was, in kwartier lag; om elf uur reed Z. M., vergezeld van prins *Hendrik*, hunne zuster prinses *Sophie van Saxen Weimar Eisenach* tot Vucht te gemoet. Om vijf uur reden de drie kinderen van onzen overleden Koning deze stad binnen. De prinses stapte bij Z. D. H. den bisschop *van Gerra* af, en zal prins *Hendrik*, tot aan zijn vertrek, bij den burgemeester dezer stad verblijven.

— In den namiddag van Vrijdag j.l. is het lijk van Z. M. *Willem II* in eene kist geplaatst, die van binnen met zink belegd en van boven met glas bedekt is, waardoor het ligchaam, in Zr. Ms. gewone uniform gekleed, en met al zijne ridderorden op de borst, zigtbaar is.

Donderdag morgen te elf uur begaf zich H. M. de Koningin-Weduwe, door prins *Hendrik* vergezeld, naar het oude paleis, een' lauwerkrans in de hand dragende, hoogstwaarschijnlijk met het doel om dien op de lijkkist van haren Koninklijken Gemaal neder te leggen.

ROTTERDAM, 26 Maart.

Sedert eenigen tijd vermindert de uitvoer van vee naar Engeland.

DELFT, 26 Maart.

De toevloed van vreemdelingen en belangstellenden, om de plegtige begrafenis van het vorstelijk lijk in den koninklijken grafkelder bij te wonen, zal, zoo als het zich nu reeds laat aanzien, vrij talrijk zijn, wanneer men in aanmerking neemt, dat reeds vele bewoners der huizen, aan de Groote Markt alhier, hunne kamers of appartementen aan aanzienlijke vreemdelingen voor dien dag hebben verhuurd.

MIDDELBURG, 26 Maart.

Gisteren is alhier overleden de weleerw. zeer geleerde heer *A. J. Snouck Hurgronje*, theol. doct., ridder der orde van den Nederl. Leeuw, rustend leeraar bij de Nederd. Hervormde gemeente dezer stad, voor welke hij sedert 1805 een ijverig en zeer bemind herder was.

LEIDEN, 27 Maart.

Mogt de hoogleeraar *Siegenbeek*, ruim anderhalf jaar geleden, gedachtenis vieren van zijn vijftigjarig professoraat aan onze hoogeschool, — dezer dagen (den 24sten l.l.) viel zijn hooggeleerde het zeldzame voorregt te beurt, van met zijne echtgenoote en familie zijne gouden bruiloft in goeden welstand te beleven.

UTRECHT, 27 Maart.

Wij vernemen, dat niet alleen de geëmploijeerden, maar ook de wegwachters en werklieden van den Rijnspoorweg, den rouw op eene gelijkvormige wijze zullen aannemen wegens het overlijden van Z. M. Koning *Willem II.*

ASSEN, 25 Maart.

Gisteren morgen is alhier door de policie van Eelde overgebragt het lijkje van een pas geboren kind, hetwelk men te Paterswolde in een gemak gevonden heeft. De officier van justitie, vergezeld van den regter-plaatsvervanger, griffier, en eenen suppoost zijn spoedig daarop naar de plaats, alwaar de vermoedelijke misdaad heeft plaats gehad, vertrokken, ten einde aldaar onderzoek te doen. Heden nacht omstreeks 2 uur zijn zij geretourneerd, zonder den schuldigen opgespoord te hebben.

Bij nader onderzoek is het gebleken, volgens de verklaring van den daarbij geroepen geneesheer, dat het geen voldragen kind was, maar eene vrucht van [illegible] à [illegible] maanden.

LEEUWARDEN, 25 Maart.

Naar wij vernemen, zijn de dezer dagen geveilde stoombooten, de *Admiraal Tjerk Hiddes de Vries* en de *Willem I*, welke gevaren hebben tusschen de Lemmer en Stroobos en van Joure op Sneek, aangekocht door de Friesche stoombootreederij, gevestigd te Harlingen, met oogmerk om beide deze binnenbooten weder in de vaart te brengen. Voor het algemeen belang acht men het eene gunstige omstandigheid, dat de vier booten, welke naar en in deze provincie varen en die vroeger door drie verschillende corporatiën zijn aangelegd, thans in het bezit zijn van ééne solide maatschappij, die alsnu het best in staat is, om de geregelde dienst van allen in hare onderlinge betrekking te bevorderen.

GRONINGEN, 29 Maart.

Onze stad, de beoefening der wetenschappen, de staatsdienst, de instellingen voor kunsten, letteren, menschlievendheid en weldadigheid hebben een gevoelig verlies geleden.

Den 27sten dezer toch overleed alhier, na eene kortstondige ziekte, mr. HENDRIKUS OCTAVIUS FEITH, in den ouderdom van ruim 70 jaren.

Zoon van den beroemden mr. RHIJNVIS FEITH en van OCKJE GROENEVELD, werd hij geboren te Zwolle, den 19den November 1778. Hij studeerde aan de hoogeschool alhier en promoveerde er tot Doctor in de Regten, den 8sten Februarij 1800. Kort daarop, namelijk den 1sten Mei 1800, verbond hij zich in den echt met vrouwe HARMANNA MARIA MEURS, die hem den 25sten November 1832 ontviel.

Reeds spoedig na zijne promotie ontving hij eene aanstelling. Den 23sten Junij 1801 immers werd hij benoemd tot Rigter van de drie waarden Commerzijl, Ezinge, Hardeweer en Feerwerd. Inmiddels hield hij zich onvermoeid bezig met de uitoefening en beoefening van de vakken zijner studie en gaf hij reeds menig blijk van zijne grondige en diepe kundigheden.

In 1815, den 24sten November, werd hem dan ook de welverdiende onderscheiding bewezen van benoemd te worden tot Curator van de Latijnsche scholen, uit welke betrekking hij, op zijn verzoek, in 1845 werd ontslagen.

Ook zijne Stadgenooten onderscheidden hem meermalen, onder anderen, door hem den 3den October 1827 te benoemen tot lid van den Raad dezer Stad, welke betrekking hij tot in 't laatst van 1847 bekleedde, als wanneer hij, wegens familiebetrekkingen in den Raad, daarvan afstand deed.

Van den 1sten Junij 1829 af nam hij, als lid der Staten, mede een ijverig aandeel aan de behartiging van de aangelegenheden dezer provincie, — waaraan hij nog naauwer werd verbonden, toen hij door den Koning in 1832 tot haren Archivarius werd benoemd.

In alle deze en de na te noemen betrekkingen, altijd ijverig en met groote kennis van zaken werkzaam, versierde Z. M. WILLEM I (den 7den Augustus 1837) zijne borst met de orde van den Nederlandschen Leeuw.

In het jaar 1838, den 16den September, werd hij benoemd tot lid van het Provinciaal Geregtshof, nadat hij gedurende 38 jaren een ijverig, braaf en kundig pleitbezorger was geweest.

De Hoogeschool, eindelijk, vond in hem en zijne veelomvattende kundigheden en groote ervaring een' grooten voorstander, toen hij in November 1846 tot Curator der Akademie werd benoemd.

Maar het waren niet alleen de genoemde en zoo onderscheidene betrekkingen, waarin hij ijverig werkzaam was, — ook andere en geheel verschillende werden door hem even getrouw en ijverig waargenomen. Zoo was hij in vele Kerkelijke betrekkingen achtereenvolgend werkzaam, als Archidiaken, Ouderling, Lid van het Collegie van Kerkvoogden.

Niet minder was zijn aandeel in 't behartigen van de belangen der minder begunstigde natuurgenooten en der ongelukkigen, die zonder de menschlievende pogingen van hunne meer gelukkige medemenschen, nog dieper ellendig zouden zijn. Vooral het Instituut voor Doofstommen, van welks hoofdbestuur hij meer dan 25 jaren lid was, verliest in hem een' voorzitter, die met hart en ziel voor de belangen der ongelukkige doofstommen mede zorg droeg.

Het aandeel, dat hij gedurende meer dan 30 jaren genomen heeft aan de werkzaamheden van het hier gevestigde geleerde Genootschap: *Pro excolendo Jure patrio*, hetzij als lid dier vereeniging, hetzij als Bibliothecaris en belast met de uitgaaf van de *Handelingen* des Genootschaps, — daarvan getuigen die *Handelingen* zelve genoegzaam.

Zijne letterkundige verdiensten werden trouwens algemeen, zoo binnen- als buitenslands, op den regten prijs gesteld. Achtervolgend werd hij dan ook benoemd tot lid, honorair lid of correspondeerend lid van het *Emdische Geselschaft für bildende Kunst und vaterländische Alterthum*; — van het *Prov. Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen*; — van de *Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leiden*; — van het *Prov. Friesch Genootschap ter beoefening van Friesche Geschiedenis, Oudheid- en Taalkunde*; — van de Tweede Klasse van het *Kon. Nederlandsch Instituut*; — van het *Zeeuwsch Genootschap van Wetenschappen*; — van het *Verein von Alterthumsfreunden im Rheinlande*, te Bonn; — van het *Geselschaft für ältere Deutsche Geschichtshunde*, te Frankfort a/M.; — van de *Archaeologische Maatschappij*, te Athene.

Letten wij nu op de voornaamste door hem geschrevene werken en verhandelingen, dan gelooven wij, de volgende hier bij name te moeten noemen:

1). Redevoering, uitgesproken ter gelegenheid van het 25jarig feest van het Depart. Groningen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, uitgegeven in 1819, *met vele oudheid- en geschiedkundige aanteekeningen*.

2). Memorie van regten over eenen eisch tot afschaffing van een deel eener beklemming bij seisieën immobilair.

3). Het Groninger beklemregt; *met vele aanteekeningen*.

4). Handboekje van het Groninger beklemregt.

5). Oudheden van het Gooregt en Groningen; uitgegeven met Prof. A. YPEY.

Wij willen de vele verhandelingen en brochures niet opsommen, die men aan de bekwame pen des overledenen te danken heeft. Wij noemen nog slechts bij name de zeer belangrijke verhandeling, zijnde „en geschiedkundig betoog, dat de Priesteren reeds vóór de 15de eeuw, in de Vriesche landen, tusschen het Vlie en de Wezer, zoo als overal elders, leefden in den ongehuwden staat," en geplaatst in 't 6de deel der werken van het Genootschap *Pro Excolendo Jure Patrio*.

Onder de kleinere stukken van zijne hand komen er ook voor van staatkundigen en staatsburgerlijken aard, waardoor de overledene het bewijs leverde, dat hem de belangen ook des algemeenen vaderlands bij voortduring ter harte gingen, — even als hij ook de pen opvatte, toen hij begreep, dat de zaak van 't hooger onderwijs zulks wenschelijk maakte.

De grenzen, ons gesteld, hebben wij reeds overschreden. En toch hebben wij hoofdzakelijk slechts *daadzaken* medegedeeld, het aan anderen overlatende, daaruit een meer volledig levensberigt op te maken. Wij voor ons treden dan ook in geene meer naauwkeurige uiteenzetting van de groote verdiensten des overledenen, zoo wel in het wetenschappelijke, als in het maatschappelijke opzigt; — het zij genoeg, dat wij eenige bouwstoffen hebben medegedeeld voor den aanstaanden beschrijver van een zoo werkzaam en roemvol leven.

— Afgeloopen Dingsdag, des voormiddags te 10 uur, is voor het provinciaal geregtshof en te 12 uur voor de arrondissements-regtbank, in eene plegtige openbare teregtzitting, afkondiging gedaan van de proclamatie van Z. M. Koning WILLEM III, inhoudende het aanvaarden van Hoogstdezelfs regering.

Daarvan is mede van wege de stads regering afkondiging gedaan, des middags te 1 uur, van de puije van het raadhuis.

Dienzelfden morgen zijn de troepen van het garnizoen alhier in de nieuwe kazerne vereenigd geweest, en is hun aldaar, bij monde van den generaal-majoor VOLKHEMER, voorlezing gedaan van de Koninklijke dagorder, bij welke door Z. M. aan het leger kennis van Zijne troonsbestijging gegeven is; daarna hebben de hoofd- en andere officieren in handen van genoemden heer generaal den eed van trouw aan Z. M. Koning WILLEM III afgelegd.

— Laatstleden Maandag zou de heer Regter-Commissaris de eindverhooren houden van de aluier gedetineerden, ter zake van den geweldadigen diefstal te Kalkwijk, in den nacht van den 6—7den November ll. gepleegd. Nadat aan

twee dezer beklaagden de menigvuldige bezwaren krachtig waren voorgehouden, hebben zij de gruweldaad bekend. Eenen derden werden eveneens de bezwaren met nadruk voorgehouden, en dacht men, dat het oogenblik zijner bekentenis dáár was, toen hij eensklaps een pennemesje, hetwelk de beëedigde klerk onder den arm had liggen, bemagtigde, en zich met hetzelve aan den hals eene diepe wonde toebragt, waarop hij zich voorover stortte; met de grootste inspanning werd hem het mes ontweldigd, waarna hij een' stok greep, daarmede ten heftigste van zich afsloeg en den beëedigden klerk bijna tot slagtoffer zijner woedende wanhoop maakte. Niet dan nadat vijf personen waren toegeschoten, gelukte het, den woestaard uit zijne voorovergebukte houding te brengen, in welke, zoo als men vreezen moest, hij zoude dood gebloed zijn. Men wierp hem op den rug, en is hij, nadat hem een dwangbuis was aangetrokken, door den heer chirurgijn EINTHOVEN verbonden. In weerwil van de zware verwonding en het hevig bloedverlies, bevindt deze diep gezonkene zich thans buiten levensgevaar.

— Door den eerw. kerkeraad der Waalsche gemeente is, uit het te voren gemelde drietal, benoemd tot predikant bij die gemeente de weleerwaarde zeer geleerde heer VICTOR HENRI GUIJE, predikant te Maastricht.

— Gisteren avond heeft alhier in den Foyer van den schouwburg een groot assaut plaats gehad, hetwelk gegeven werd door de studenten-schermschool *Mars*. Tien personen hebben hieraan deelgenomen, en nadat op alle wapenen was getrokken, is de persoon van FERDINAND VAN GENDEREN, serjant bij het 3de regement infanterie, op de punt bekroond met eene zilveren medaille. Deszelfs mededinger was CHRISTIAAN DE GROOT, korporaal bij het 8ste regement depôtbataljon, welke ten vorigen jare is bekroond. Een talrijk publiek was hierbij tegenwoordig.

— Onder de middelen, welke dienstig worden geacht ter wering of voorkoming van armoede, begint men, en te regt, al meer en meer de aandacht te vestigen op de zoogenoemde *spaarkassen*. En geen wonder: immers dáár, waar ze bestaan, hebben dezelve tot dusver enkel goede vruchten geleverd. Te Amsterdam, waar sinds eenigen tijd eene zoodanige kas was opgerigt ten dienste der leden van matigheids- en afschaffingsgenootschappen, is dezelve van zulk eene weldadige uitwerking geweest, dat het bestuur gemeend heeft, die weldaad ook voor andere leden der maatschappij te moeten uitstrekken, en heeft zijne in dien zin alzoo uitgebreide werkzaamheden in dit jaar op den 17den dezer weder aangevangen. Om het nut van zoodanige inrigting in het oog te doen vallen en tot ondersteuning van de hier ter stede te vestigen spaarkas aan te sporen, wijzen wij op de uitkomsten bij de *Amsterdamsche spaarkas* in het vorige jaar, bij de beperking tot de leden der genoemde genootschappen, verkregen. Gedurende het spaarjaar van 6 maanden hebben n.l. 189 deelnemers ingebragt ƒ 611-06, van welke deelnemers 17 hunne gestorte gelden hebben terug gevraagd, ten bedrage van ƒ 92-85, terwijl 3, om ook des winters te blijven sparen, livretten van de spaarbank hebben bekomen, ter waarde van ƒ 51-60. Al de overigen hebben levensbehoeften, of levensbehoeften en geld, ter hunner keuze, ontvangen, tot een gezamenlijk bedrag van ƒ 118-76½ in geld, 773 koppen gort, 857 koppen erwten, 140 koppen boonen, 500 Nederl. ℔ gruttemeel, 7½ Nederl. ℔ tarwemeel, 135 Nederl. ℔ roggemeel, 126½ Nederl. ℔ rijst, 17½ Nederl. ℔ boekweitengort, 10.625 turven, 5 Nederl. ℔ kaarsen en 28 kannen olie. Door bijdragen van bestuurders zelven en aanzienlijke menschenvrienden heeft de spaarkas hare huishoudelijke uitgaven kunnen bestrijden, zonder bezwaar voor de deelnemers, en daarenboven de grutterswaren en turf beneden inkoopsprijs in rekening kunnen brengen.

Wij hopen, dat ook de *Groningsche spaarkas* genoegzame ondersteuning vinde; menschenvrienden, die daartoe bijdragen, doen meer, dan de nooddruft lenigen — zij voorkomen die. De gewoonte, van des zomers te sparen, kan het behoud van menigen ambachtsman in den winter worden.

— De vette os, die in den stal van den kastelein TIESSEN, voor de Ebbingepoort alhier, ter bezigtiging staat, beantwoordt, volgens opgave van deskundigen, volkomen aan de verwachting. Deze os, voortgesproten uit een' Engelschen stier en eene Hollandsche koe, toebehoorende aan de heeren A. VAN CLEEF EN CO., is voor liefhebbers van rundvee wel der bezigtiging waardig, als uitmuntende in schoonheid van ligchaamsbouw en fijnheid van vleesch, terwijl hij, naar men meent, de koe uit Onderdendam in vetheid overtreft, ja, volgens het zeggen van kenners, vetter is, dan al wat hier ooit van dien aard is gezien.

— Gisteren middag is alhier uit de Redoutes bij Helpman uit het water opgehaald het lijk van de sedert den 10den Februarij vermiste vrouw, met name HINDERKIEN BLEEKER, wedw. WINKEL.

— In ons volgend nommer zullen wij een kort verslag geven van het verhandelde bij de Woensdag gehoudene vergadering van aandeelhouders van den *Winsumer straatweg*.

Op Woensdag, den elfden April 1849, des voormiddags te elf uur, zal, ingevolge magtiging en onder nadere goedkeuring, door den kolonel, directeur der tweede directie van fortificatiën, of, bij deszelfs afwezendheid, door den eerstaanwezenden ingenieur te Groningen, in het logement *het Wapen der Zeven Provinciën*, bij H. VAN DER LAAN, te Groningen, in het openbaar worden aanbesteed:

Het doen van eenige herstellingen en vernieuwingen aan de fortificatie-metsel- en timmerwerken, en aan de militaire gebouwen, enz. van de vesting Groningen en de linie op de hoogte van Helpman, benevens het gewoon onderhoud van die voorwerpen, van en met den 1sten Mei 1849 tot en met den 30sten April 1850, met bijlevering van alle daartoe benoodigde bouwstoffen.

De „*Christelijke Vrienden.*" Onder dezen naam vereenigen zich van tijd tot tijd eenige Protestantsche Nederlanders, kerkelijke en gemeenteleden, voorstanders der zoogenoemde orthodoxe rigting. Men weet, hoe deze rigting in menig opzigt, willens of onwillens, der Roomsche ultramontaansche factie de hand reikt, zelfs tot in hooge vergaderingen toe, en wederkeerig door deze wordt gevleid. Deze Christelijke Vrienden zullen in hunne eerstvolgende bijeenkomst (te Amsterdam, den 18den en 19den April e.k.) o. a. handelen „over de verhouding van 't positive Protestantsche „geloof tegenover het Roomsch Catholicisme in onzen tijd „en in ons land." Over dit vraagstuk, zoomede over dat der matigheids- of afschaffingsgenootschappen, zullen later eenige „stellingen" worden publiek gemaakt. (*Dr. Court.*)

Eene brochure, bestemd om grooten weêrklank in den lande te hebben en om spoedig in een ieders handen te zijn, is thans bij de boekhandelaren gebr. MULLER, te 's Hertogenbosch, verschenen. Het is een aandoenlijk en omstandig verhaal der laatste levensdagen van onzen betreurden Koning. Zij is getiteld: „*De Dood des Konings*, Brief van Dr. SCHOTEL, predikant te Tilburg, aan Dr. TIMMERS VERHOEVEN, predikant te 's Gravenhage." — Deze brief bevat eene menigte bijzonderheden, allen gewigtig voor den Nederlander, die met hart en ziel den ontslapen Koning liefhad. In een achter het verhaal geplaatst dichtstuk, ontboezemt ds. HASEBROEK zijne smart, maar ook tevens zijn vertrouwen op God. (*H. B.*)

Volgens het *Handelsblad*, ontvangt de Redactie dier Courant bij voortduring en van verschillende kanten artikels, waarin op het aannemen van een teeken van rouw wegens het overlijden van Z. M. WILLEM II wordt aangedrongen. De meesten willen een floers om den hoed of om den arm met een oranjelint er in.

De Commissie, welke zich te 's Gravenhage gevormd heeft tot oprigting van een standbeeld, ter nagedachtenis van wijlen onzen geëerbiedigden en diepbetreurden Koning, *Willem II*, is zamengesteld uit de heeren: E. W. VAN DAM VAN ISSELT; luitenant-generaal R. A. KLERCK; baron VAN PALLANDT VAN NEERIJNEN; mr. H. VAN SONSBEEK; mr. J. OP DEN HOOFF; C. KRUSEMAN; mr. A. DE PINTO; J. M. VAN RENESSE; W. C. DE KETH; S. J. VAN DEN BERG; H. HARDENBERG, kapitein; en J. E. J. VAN DEN BERG.

De Engelsche stoom-marine bestaat thans uit 4 linie-schepen, 23 fregatten, 48 sloepen en kanonneerbooten, te zamen 103 oorlogs-vaartuigen, metende 100,000 tonnen, te bemannen met 14,600 man en hebbende 32,000 paarden-kracht.

Bij de begrooting der stad Arnhem over 1849 zijn de ontvangsten geraamd op ƒ 165,449.75½, de uitgaven op ƒ 160,767.90½ en alzoo het batig slot op ƒ 4,681.85. De bevolking bedroeg 17,346 zielen.

(*Ingezonden.*)

De Commissie ter herziening der Geneeskundige Wetten, en het Handelsblad van 7 Maart 1849.

Eerst heden het Handelsblad van 7 Maart l.l. in handen krijgende, lees ik daarin, dat in het Advijs der Commissie ter herziening der geneeskundige wetten wordt voorgesteld, „om in Amsterdam, wegens de bijzondere hulpmiddelen die „het bevat, onder dezen of genen vorm, eene aanzienlijke „inrigting van geneeskundig onderwijs te vestigen; dat de „behoudene universiteiten eene belangrijke uitbreiding van „het natuur- en geneeskundig onderwijs zouden erlangen," enz

Vrij naauwkeurig bekend zijnde met hetgeen de bovengenoemde Commissie bepaald heeft, oordeel ik het pligt, openlijk te verklaren, dat het in bovenstaande woorden uitgedrukte bezijden de waarheid is; en dat het in die vergadering vastgesteld advijs verminkt aan het publiek wordt gegeven.

Is het alleen een opgeraapt verzinsel van een' correspondent of medearbeider van het Handelsblad, die op zulke wijze (even als een vroeger Minister van binnenlandsche zaken wel eens pleegde te doen) de publieke opinie wilde uitlokken, om zich omtrent eene zeer twijfelachtige zaak te verklaren?

Is het eene poging, om op slinksche wijze te trachten, aan den Minister dingen in te blazen, die misschien een enkel lid der Commissie heeft kunnen wenschen, maar niet heeft durven wagen om in de vergadering voor te stellen?

Wel hebben de leden dier vergadering hun' wensch uitgedrukt, dat er van de hulpmiddelen die Amsterdam aanbiedt, voor het onderwijs op de eene of andere wijze partij worde getrokken, — en dat de drie thans bestaande Universiteiten kunnen en moeten blijven: — maar het kon hun voorzeker nooit in den zin komen om te adviseren voor de noodzakelijkheid, dat er in Amsterdam eene *aanzienlijke inrigting* van geneeskundig onderwijs zoude worden daargesteld; daar *de bijzondere hulpmiddelen van Amsterdam*, bij gebreke van zoo veel voor eene aanzienlijke inrigting benoodigd, alleen bestaan in een groot aantal van zieken en van lijken; en een voor uitgebreid kliniesch onderwijs genoegzaam aantal lijders kunnen de bestaande Academiën ook leveren: — zulk eene aanzienlijke inrigting kon zoo veel te minder noodzakelijk worden geacht, wanneer de reeds bestaande drie Universiteiten zijn, of gebragt worden, in een' toestand die voldoet aan de tegenwoordige eischen der wetenschap; en dat zulks *kan* geschieden, wanneer slechts de materiële bijdragen, tot hiertoe door het Gouvernement met eene zoo karige hand gegeven, worden vermeerderd, — dat zulks *zal* geschieden, bij de bekende echt-vrijzinnige, het eigenlijk heil der ingezetenen bedoelende denkwijze der Provinciale en Stedelijke Regeringen, is bewezen!

Het kon den leden der vergadering niet in den zin komen, om te spreken over *de behoudene universiteiten*, — als of ook zij zouden hebben gedacht aan de mogelijkheid, dat in een land als het onze, groot geworden alleen door geleerdheid en koophandel, — hetwelk zes Academiën oprigtte in een' tijd toen het gedrukt werd door alle rampen van een' verwoestenden tachtigjarigen oorlog, en daarvan door vreemd geweld reeds drie heeft zien vernietigd, — het Gouvernement, bij het genot van een' 34jarigen vrede, nog eens weder ééne of meer zoude sloopen, alleen om toe te geven aan het dolzinnig geschreeuw van *vereenvoudiging* en *bezuiniging* door menschen, die nog niet hebben leeren begrijpen, uit welke bronnen de welvaart van een land eigenlijk moet worden geput.

En zoude die Commissie, ofschoon gaarne wenschende de gelegenheid ter verkrijging van onderwijs zooveel mogelijk te zien uitgebreid, ooit kunnen voorstellen, dat eene nieuwe inrigting in het leven werd geroepen, wanneer men eene goede, reeds lang bestaan hebbende, en op voortdurend bestaan regt hebbende inrigting wilde afschaffen?

Het bevreemdt ons, en doet ons leed, dat noch de heer Staatsraad President, noch één der drie in Amsterdam te huis behoorende leden dier Commissie, niet met kracht zijn opgekomen tegen eene bewering van het Handelsblad die — eene onwaarheid zijnde — hen onteert, als zijdelings op dezen de blaam ladende van daaraan handdadig te zijn.

Daarom komt het ons hoogst wenschelijk voor, dat binnen den kortst mogelijken tijd de notulen dier vergadering door den druk algemeen worden bekend gemaakt, opdat men wete wat de Commissie heeft gewild, en waaraan men zich vooreerst zal hebben te houden: — te meer daar ook voor eenigen tijd in de Amsterdamsche Courant (en uit deze in meest alle Provinciale dagbladen overgenomen) een berigt voorkwam van een in dezelfde Commissie — gelijk ook NB. in de Commissie over het geheel hooger onderwijs — genomen besluit, dat voortaan geen hoogleeraar in de regten of geneeskunde eenige praktijk zoude mogen uitoefenen; — iets waaraan in geene der beide Commissiën zelfs gedacht is, en waarvan de ongerijmdheid dadelijk in het oog valt.

GRONINGEN, den 29 Maart 1849. F.

Mijnheer de Redacteur!

Het verslag in de laatste Groninger en Provinciale Couranten van de ongehoorde menigte stoute diefstallen, in de koloniën, het Oldambt, en elders in die omstreek gepleegd, heeft overal aldaar diepen indruk gemaakt en stof tot allerlei gesprekken en plannen gegeven.

Zoo hoorden wij dezer dagen een kundig en geacht man eene gedachte uiten, welke ons overwegend voorkwam, onder het oog der Regering en van het publiek te worden gebragt; gelijk geschiedt bij dezen.

De daders dier misdrijven, dit is te lande bij niet weinigen de overtuiging, zijn meestal vreemdelingen, Duitschers, die of op zich zelve handelen of met onze landgenooten. Deze vreemde schavuiten nu, welke art. 4 van de grondwet in haren vroegeren staat altijd in den gastvrijen geest van den hoogleeraar THORBECKE hebben opgevat, weten niet, dat de heer mr. DIRK DONKER CURTIUS „wreede en ongehoorde" lijf- en schavotstraffen heeft doen afschaffen; zij weten niets van zijne beroemde circulaires. De heilzame en bijna wonderdadige invloed, dien deze grootsche maatregelen van Nederlands grooten regtsgeleerde en staatsman, die zich daarover zelf, bij meer dan eene openbare gelegenheid, veel te bescheiden verklaard heeft, onmiddellijk hadden op de vermindering van misdrijven, op de zeden en den geest der misdadigers in de werk- en tuchthuizen, welke thans in de groote gevangenissen inderdaad uitmuntend zijn moeten, op de meerdere menschelijkheid der regters, die hoe langs hoe meer de beklaagden en beschuldigden met *distinctie* en *discretie* behandelen, in hen alleen den gevallen broeder en medezondaar, hunne *pairs*, beschouwende, deze invloed, wat althans de vermindering der misdrijven betreft, vervalt geheel bij vreemdelingen.

De gevolgen, welke de wet en de circulaires overal elders gehad hebben, bewijzen vooreerst, dat *al* die in de Groninger Couranten opgenoemde euveldaden in der daad door vreemdelingen gepleegd zijn; en wederkeerig bewijzen de vele misdaden dier vreemden op onzen bodem de voortreffelijkheid der wet en der circulaires.

Dit zal voor elk zonneklaar blijken, indien de Minister mogt kunnen besluiten, om deze stukken in de Hoogduitsche taal te doen plaatsen en verbreiden in al de dagbladen, waarvan het thans vooral in Duitschland krielt, en waarvan vele ook onder de geringere standen verspreid worden.

Redenen van het hoogste gewigt doen dit niet alleen hopen, maar bijna vorderen. Het dringende belang der justitie; het regt der landbewoners op bescherming van persoon en goederen, nog heiliger welligt dan het stemregt; de nieuwe proeve, welke de minister voor het oog van geheel Duitschland kan nemen van de gelukkige nieuwigheid, door hem voor het eerst in het staatsleven der menschheid ingevoerd, en dit wèl door het eenvoudigste en onkostbaarste middel ter wereld, eene circulaire, welke uit zijn brein, even als Minerva uit dat van Jupiter, eensklaps volmaakt en volledig voor het oog van Nederland verscheen! zouden deze redenen niet reeds genoeg zijn tot aandrang van onzen eerbiedigen eisch?

Dan is er nog meer. De minister heeft het ongeluk tot een klein volk te behooren. Zijne verdiensten zijn dus alleen in het Vaderland bekend; een lot, waarin hij met BILDERDIJK, VAN DER PALM en alle andere groote mannen, die in onze taal schrijven, moet deelen. Wat zeggen we? In dat kleine vaderland is hij door velen nog zoo miskend ('t geen trouwens niet bewijst, dat hij geen profeet is), dat men zich niet ontzien heeft, om de gewrochten van zijn genie te verguizen; terwijl de heer GROEN VAN PRINSTERER zich verstoutte, om het snij- en ontleed-mes der prozaische critiek aan het bezielde beeld van de verhevenste vinding te slaan. De heer DONKER zal, zoo vleit men zich algemeen, wel bij zich zelven denken: *Aquila non captat muscas*, of, als BILDERDIJK, „ik wil de knods van Hercules niet opnemen, om daarmede die vlieg dood te slaan." Doch hij wachte het onpartijdig oordeel der Nakomelingschap niet af; dit openbaart zich dikwijls eerst na eeuwen; hij kome in hooger beroep bij de geheele beschaafde wereld; en dan zal hij weldra die voldoening smaken, welke hem toekomt: „van het belang der Justitie aan den roem van Nederland en de schitterende glorie van zijnen naam, hoe donker deze ook zij, te hebben verbonden (*). N.

(*) Dezen brief hebben wij wegens plaatsgebrek niet vroeger kunnen opnemen. REDACTIE.

Ieder, die het wél meent met het Vaderland, zal zeker met leedwezen vernemen, dat zich in naburige provinciën onderscheidene vermogende en onafhankelijke familiën gereed maken, om den vaderlandschen grond voor dien van Noord-Amerika te verwisselen, zonder dat reden van godsdienstigen aard daarvan de oorzaak zijn. — Wij vooronderstellen, dat die gezocht moeten worden *in den druk der belastingen, bij geringe hoop op spoedige vermindering, en dit in Vriesland nog bijzonder in den omslag tot onderhouding van* WERKELOOZE ARMEN; *voorts toenemende moeijelijkheid om zijne kinderen een voldoend bestaan te bezorgen, niet weinig vermeerderd door te wachten bezuiniging en vereenvoudiging van het leger en in alle takken van bestuur, en bijzonder nog te lande door den hoogen prijs der boerderijen.*

Zonder krachtige afwending, gelooven wij, dat de landverhuizing zal toenemen en zorgelijke gevolgen hebben, vooral wanneer zij zich meer tot de straks genoemde standen uitstrekt; wij vreezen dan voor den zoo sterken invloed van het voorbeeld. Het volgt wel van zelve, dat dit een sterke prikkel voor de regering moet zijn, om met spoed en afdoende middelen van bezuiniging in te voeren; behalve dat, gelooven wij, dat niets meer in staat is, om den volkstoestand direct te verbeteren — later het dragen der belastingen gemakkelijker te maken — dan landontginningen, droogmakerijen en inpolderingen op eene groote schaal. — Wij zien daarom met verlangen het werk te gemoet, over laatstgenoemd onderwerp geschreven door den heer P. G. VAN DIGGELEN, dat dezer dagen te Zwolle is uitgekomen; en het is op grond van deze onze overtuiging, dat wij de lezers van dit dagblad bijzonder attent maken op eene uitmuntend geschrevene beschouwing, voorkomende in het 1ste stuk XIIIde Deel van het Tijdschrift ter Bevordering der Nijverheid. *Van de veelzijdige voordeelen van eene inpoldering van een gedeelte van den Dollard, door* G. A. VENEMA. Alle leden der Maatschappij van Nijverheid zullen in het door hen dezer dagen ontvangen nommer dat stuk met belangstelling lezen; wij wenschen het echter meer algemeen bekend en vooral bij vermogende landgebruikers dezer en naburige provinciën. Wij zouden den verdienstelijken schrijver wel willen uitnoodigen, om het in den boekhandel afzonderlijk verkrijgbaar te stellen; mogt dit het geval niet worden, dan komen wij nog nader op hetzelve terug; voorloopig laten wij het slot der beschouwing volgen, waarmede wij ons volkomen vereenigen.

„Worden daarentegen de kapitalen in den landbouw gelegd, wordt „de kultuur daardoor verbeterd; worden woeste gronden door 's men„schen vlijt vruchtbaar gemaakt of door den reusachtigen onderne„mingsgeest onzer eeuw, slijkgronden aan de woede van het water „onttrokken, dan kunnen de kapitalen, die hierbij worden geplaatst, „hoe ook de tijden wisselen, hoe ook bij den handel de mededin„ging van land tegen land hier kapitalen geeft, dáár de kapitalen „weg doet vloeijen, niet aan den Staat worden onttrokken: zij zijn „en blijven een nationaal eigendom. Zij leveren eene duurzame „rente, zij geven eenen duurzamen arbeid en ieder jaar voedings„middelen.

„Hoe men ook de onderwerpelijke indijking van een gedeelte van „den Dollard beschouwe, zij is ontegenzeggelijk in alle opzigten „belangrijk. Zij geeft den landbouwer gronden, waarin hij zijne „kapitalen rentedragend kan maken, zij geeft den arbeider werk „dat duurzaam is, den handwerksman meer vertier, zij is voor de „maatschappij weldadig, omdat de productie van levensmiddelen „toeneemt, en voor den Staat heilzaam, omdat daardoor de vaste „kapitalen, die de wisseling der tijden niet kunnen vernietigen, ver„meerderd worden. Zij is dus in alle opzigten noodig, en een meer „verlicht en minder kortzigtig nageslacht zal, als het op de wei„nige sympathie, die dit plan van indijking te beurt viel, terug „denkt, onzen tijd teregt beschuldigen, dat hij al te achteloos, al „te wantrouwend zijne ware stoffelijke belangen heeft verwaar„loosd: dat hij, bij veel zelfdunk, geen blik heeft gehad slechts „een' dag verder dan het tegenwoordig oogenblik."

GRONINGEN, 28 Maart. S.

Akademie-nieuws.

LEIDEN, 24 Maart.

Er heerscht tegenwoordig eenige spanning onder het studenten-corps, ten gevolge van eene algemeene vergadering, op Dingsdag, den 20sten Maart j.l. gehouden. Op deze vergadering werd, — gelijk reeds gemeld is — besloten, een adres aan heeren curatoren der hoogeschool in te dienen, ten einde zich te beklagen over den hoogleeraar THORBECKE, wegens het slecht houden zijner lessen. Terstond daarop hebben eene menigte juristen, voornamelijk, zoo men wèl onderrigt is, jonge lieden, die om hunne wetenschap en hun karakter op eenen regtmatigen lof aanspraak mogen maken, zich vereenigd, en eene soort van protest opgemaakt, welks strekking nagenoeg deze is: „dat, ofschoon zij het voor hunne studiën betreuren, dat *buitengewone omstandigheden* den heer THORBECKE hebben belet zijne collegiën geregeld te geven, het een pligt is zich dit te getroosten, daar die verdienstelijke hoogleeraar reeds zoo vele blijken heeft gegeven van zijnen ernstigen wil, om hunne belangen te bevorderen, en zij bovendien overtuigd zijn, dat door hem, zoodra de mogelijkheid bestaat, zijne lessen zullen worden voortgezet."

Professor TIJDEMAN, die achtenswaardige en ijverige grijsaard, schijnt, na het vernemen wat op bovengenoemde vergadering als bij verrassing was besloten, aan den heer THORBECKE te hebben aangeboden diens collegiën in zijne plaats te geven.

Van den 26sten. Ten gevolge van het verzoek van de meeste juristen onzer hoogeschool, door eene uit hun midden benoemde commissie gedaan, heeft de hoogleeraar THORBECKE heden morgen zijne lessen hervat, die hij door zijne staatsbezigheden genoodzaakt was geworden eenigen tijd te staken.

UTRECHT, 26 Maart.

Op eene l.l. Zaturdag gehoudene algemeene vergadering van heeren studenten alhier is besloten, den rouw aan te nemen over den dood van Z. M. WILLEM II en een adres van rouwbeklag aan diens opvolger toe te zenden.

Van den 27sten. De overgang van het rectoraat van den hoogl. P. J. P. DE FREMERY op den hoogl. H. J. ROIJAARDS heeft gisteren *intra parietes* plaats gehad.

De plegtige viering van den feestdag der akademie zal later op een meer voegzaam oogenblik geschieden.

Kerknieuws.

Ds. TH. A. FRUIN, pred. te Pernis, heeft het beroep, door den breeden kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente van Dordrecht op zijn weleerw. uitgebragt, aangenomen.

Ds. J. F. KUYPER, te Middelburg, heeft het beroep tot predikant te Leiden aangenomen.

Choleraberigten.

Van den 18den tot den 25sten dezer zijn te Utrecht 13 Cholera-lijders bijgekomen, 6 overleden en 8 hersteld; blijvende 17 in behandeling.

PARIJS, 25 Maart. De Cholera blijft hier steeds heerschen. Het schijnt, dat zij onder de meer gegoede klasse toeneemt. — Onder de personen, die door de ziekte zijn aangetast, noemt men den beroemden geneeskundige *J. Cloquet*, die echter, volgens de laatste berigten, nog niet was bezweken.

BERGEN (in *Noorwegen*), 9 Maart. Nadat de Cholera alhier gedurende geruimen tijd in een zeer hevigen graad geheerscht heeft, begint men de hoop te koesteren, dat wij weldra van deze vernielende ziekte bevrijd zullen zijn, daar in de laatste dagen geene sterfgevallen hebben plaats gehad. In de landdistrikten neemt de hevigheid der ziekte nog niet af. Alhier zijn tot dusver 570 personen daaraan bezweken.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.